

OAS5900

OSLOMET

NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER

En analyse om hvordan lokalsamfunnsutvalg påvirker
den politiske dagsorden i Asker kommune

TONJE JOHNSEN

SAMMENDRAG

Denne oppgaven vil belyse en nærdemokratisk ordning som finnes i Asker kommune. Tre lokalsamfunnsutvalg ble opprettet i 2020 for å løse utfordringer med kommunesammenslåingen av Asker, Hurum og Røyken. Målet er å forstå hvilke utfordringer som er knyttet til nærdemokratiske ordninger og se på hvilken innvirkning denne ordningen har hatt på den politiske dagsorden i Asker kommune siden opprettelsen.

Avhandlingen viser at lokalsamfunnsutvalgene har svært lite direkte innflytelse på hva som havner på den politiske dagsorden i Asker kommune. En gjennomgang over alle møteprotokoller over to år viser at de tre utvalgene har brukt svært mye tid på å behandle søknader fra lokale aktører. Det har brukt mest tid på å behandle og komme med innspill på kommunens temaplaner, handlingsplaner og kommuneplaner. I tillegg har de levert noen høringsinnspill.

Gjennom det teoretiske rammeverket med eksisterende forskning på innbyggermedvirkning og sakspolitikk på lokalt nivå samsvarer resultatene med andre studier som viser hva som har vært gjort og effektene slike ordninger har hatt. Det er vanskelig å nå igjennom til den politiske beslutningsmyndigheten for innbyggere selv om de er organisert som et politisk organ.

ABSTRACT

This assignment will explain the local democratic arrangement that exists in Asker municipality. Three local community committees were established in 2020 to address challenges related to the merger of Asker, Hurum, and Røyken municipalities. The goal is to understand the challenges associated with local democratic arrangements and examine the impact that this arrangement has had on the political agenda in Asker municipality.

The thesis shows that the local community committees have very little direct influence on what ends up on the political agenda in Asker municipality. A review of all meeting protocols over two years shows that the three committees have spent a lot of time processing applications from local actors. They have spent the most time processing and providing input on the municipality's thematic plans, action plans, and municipal plans. In addition, they have submitted some consultation responses.

Through the theoretical framework of existing research on citizen participation and agenda-setting at the local level, the results correspond with what has been done in other research papers and the effects such arrangements have had. It is difficult for citizens to reach the political decision-making authority even if they are organized as a political body.

FORORD

Så var tiden kommet for å skive noen velformulerende ord om denne prosessen. Når jeg startet ved Oslo Met høsten 2021 murret tankene på masteroppgaven og utfordringene denne ville medføre. At det ville ta tid viste jeg, men at hele prosessen skulle ta over de siste fem månedene av livet mitt hadde jeg ikke klart å ta innover meg. Prosessen fra valg av tematikk til problemstilling og nå en ferdig oppgave har vært utrolig lærerik, stressende og utfordrende, men ikke en erfaring jeg ville vært foruten.

Jeg vil først takke mine fine, smarte og tålmodige barn som har forstått når mammaen deres trengte tid og rom for å skrive. Det har ikke alltid vært like enkelt og forstå for en 8 og 5-åring at en oppgave kan ta så lang tid og kreve så mye av en. Takk til min samboer som har gitt meg noen velmente spark bak for å fortsette å skrive og jobbe med oppgaven når alt var svart og jeg hadde lyst å gi opp. Takk for korrekturlesning og råd gjennom prosessen.

Takk til lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Tofte og Slemmestad for jobben de har gjort for å skape ett bedre lokalsamfunn for innbyggerne og skape politiske engasjement på lokalt nivå.

Den største takk går til min veileder, Inger Marie Stigen. Uten hennes støtte, veiledning og diskusjoner hadde jeg aldri kommet i mål. Hun har stått stødig mens jeg har vaklet og har på et vis klart å dra meg over mållinjen. Tusen takk!

Asker, 14.05.2023

SAMMENDRAG	1
ABSTRACT	2
FORORD	3
1. TEMA OG PROBLEMSTILLING	6
2. NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER	9
2.1 LOKALSAMFUNNSUTVALGENES MANDAT	11
3. DET TEORETISKE RAMMEVERKET	12
3.1 NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER	13
3.2 SAKSAGENDA I KOMMUNER	16
3.3 DELTAKERTRAPPEN	19
3.4 DEN DEMOKRATISKE KUBEN	20
3.4.1 DELTAKERE I NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER	21
3.4.2 KOMMUNIKASJON	22
3.4.3 AUTORITET OG MAKT	23
3.4.3 EFFEKTIVITET	24
3.5 FORVENTNINGER TIL LOKALSAMFUNNSUTVALGENES PÅVIRKNING AV DEN LOKALPOLITISKE DAGSORDEN	24
4. METODE	25
4.1 FORSKNINGSDESIGN	25
4.2 DATAINNSAMLING	26
4.3 DATABEHANDLING	26
4.4 VALIDITET	27
4.5 RELIABILITET	27
4.6 GENERALISERING	28
4.7 FORSKERENS ROLLE	28
5. EMPIRI	29
5.1 ANTALL SAKER	29
5.2 HVILKE TYPER SAKER BEHANDLES	30
5.2.1 TOFTE LOKALSAMFUNNSUTVALG	30
5.2.2 SLEMMESTAD LOKALSAMFUNNSUTVALG	32
5.2.3 HEGGEDAL LOKALSAMFUNNSUTVALG	33

5.3 SAKSOVERSIKT OVERSIKT I LOKALSAMFUNNSUTVALGENE BASERT PÅ EGET INITIATIV	34
5.3.1 HEGGEDAL LOKALSAMFUNNSUTVALG	34
5.3.2 TOFTE LOKALSAMFUNNSUTVALG	36
5.3.3 SLEMMESTAD LOKALSAMFUNNSUTVALG	37
5.4 SAKSOVERSIKT I ASKER KOMMUNE	37
6. ANALYSE OG KONKLUSJON	39
6.1 HVILKET OMFANG AV SAKER FINNER MAN I LOKALSAMFUNNSUTVALGENE?	40
6.2 HVILKE TYPER SAKER BEHANDLES?	43
6.3 I HVILKEN GRAD FØLGES SAKENE OPP I DE SENTRALE POLITISKE ORGANENE I ASKER?	45
6.4 OPPSUMMERING	49
7. PRAKTISK BIDRAG OG VIDERE FORSKNING	53
LITTERATURLISTE	54
VEDLEGG: SAKSOVERSIKT FRA LOKALSAMFUNNSUTVALGENE	59
<i>Figur 1 Hentet fra (Klausen, et al., 2013)</i>	13
<i>Figur 2 deltakertrappen</i>	20
<i>figur 3 deltakertrapp asker kommune</i>	42
<i>Figur 4 Demokratiske kube innspill</i>	50
<i>Figur 5 demokratiske kube saker</i>	51
<i>Figur 6 demokratiske kube søknader</i>	52
<i>Tabell 1 Underkommunale enheter, hentet fra NIBR, 2014. (Winsvold, 2014, s. 4)</i>	14
<i>Tabell 2 Lokalutvalg (Klausen, et al., 2013, s. 93)</i>	15
<i>tabell 3 totaloversikt lokalsamfunnsutvalgene 2021-2022</i>	30
<i>Tabell 4 Saksoversikt Tofte 2021 og 2022</i>	31
<i>Tabell 5 Saksoversikt Slemmestad 2021 og 2022</i>	33
<i>Tabell 6 saksoversikt Heggedal 2021 og 2022</i>	34
<i>Tabell 7 Heggedal Lokalsamfunnsutvalg – saker som er initiert av utvalget</i>	36
<i>Tabell 8 Tofte Lokalsamfunnsutvalg – saker som er initiert av utvalget</i>	36
<i>Tabell 9 Slemmestad Lokalsamfunnsutvalg – saker som er initiert av utvalget</i>	37
<i>Tabell 10 saksoversikt Asker kommune</i>	38

1. TEMA OG PROBLEMSTILLING

Etter en rekke sonderinger og intensjonsavtaler, ble det klart at Asker kommune skulle slås sammen med Hurum kommune og Røyken kommune. Sammenslåingen trådte i kraft 1. Januar 2020 og kommunen er nå den 8. største i Norge med nesten 100 000 innbyggere.

Avstandene til politikerne kan øke når tre kommuner blir til en, og hvordan politikerne og administrasjonen løser de eventuelle problemene som oppstår med en ekspansjon er både interessant og viktig for fremtidige sammenslåinger. Formålet med reformen fra regjeringen var blant annet å styrke lokaldemokratiet.

«Målene for reformen er gode og likeverdig tjenester til innbyggerne, en helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, kommuner som er bærekraftige og økonomisk robuste, og et styrket lokaldemokrati.» *Jan Tore Sanner* (Regjeringen.no, 2014).

I forkant av kommunesammenslåingene satte Kommunal- og moderniseringsdepartementet ned et ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Et av kriteriene var lokal identitet som igjen har to dimensjoner. Det ene er dagens nærhet til lokalpolitikere vil kunne oppleves som problematisk og en utfordring i en stor kommune, og det andre er identiteten man føler til den nye kommunen (Vabo, et al., 2014).

Nye Asker kommune har ambisjoner om en ny standard for samarbeid mellom innbyggerne, og et virkemiddel for dette er å nedsette lokalsamfunnsutvalg flere steder i kommunen. Videre beskrives det at lokalsamfunnsutvalg skal både styrke det deltakende og det representative demokratiet (Asker kommune, 2023). Lokalsamfunnsutvalgene skal være et bindeledd mellom innbyggerne og lokalsamfunnet mot politikerne og kommunens administrasjon. De skal ifølge Asker kommune være et utvalg som skal tilrettelegge for innbyggerne, slik at de kan ta del i og medansvar for saker som angår lokalsamfunnet. I Asker kommune er det opprettet tre utvalg, disse finner man i Heggedal, Tofte og Slemmestad. Områdene valgt er ikke tilfeldige, dette er tre områder som stammer fra kommunene før sammenslåing, Asker, Hurum og Røyken.

Det er gjort forskning på nærdemokratiske ordninger i Norge, men vi vet lite om hvilke saker nærdemokratiske organ som lokalsamfunn faktisk jobber med og om disse sakene tas videre til beslutningsmyndighet og havner på saksagendaen til de sentrale politiske organene i kommunen. Årsaker til å opprette slike ordninger og forskning gjort på feltet har stort sett hatt en forankring i deltakerdemokratiet og i mindre grad vært nyttet til det representative demokratiet (Ringholm, 2014, s. 2). Ut ifra mine undersøkelser, er det ikke gjennomført noen forskning på hvilke saker som initieres fra nærdemokratiske organer eller utvalg og hvilke av disse sakene som havner på den politiske dagsorden. Det er gjennomført en evaluering av initiativet (Kobro & Brandtzæg, 2020), (Kobro & Brandtzæg, 2021) som jeg vil bruke i analysen, disse vil jeg bruke i sammenheng med mine undersøkelser og funn. Utvalgsmedlemmene er folkevalgte og mottar et symbolsk honorar for deltakelse i møtene. Imidlertid er det viktig å påpeke at dette arbeidet i stor grad er frivillig og ressurskrevende, da medlemmene påtar seg ansvaret med mål om å styrke lokaldemokratiet og skape engasjement. I tillegg skal deres nærhet til innbyggerne i de ulike geografiske områdene hjelp politikerne med å skape legitimitet ved at gjennom deres stemmer blir hørt i ulike planprosesser. For å rettfærdiggjøre den ekstra innsatsen som kreves av lokalsamfunnet, vil det være interessant å se om denne ordningen har en reell politisk effekt. Uten dette kan initiativet fra politikerne misoppfattes som et forsøk på å gi innbyggerne falske forhåpninger om å påvirke beslutninger.

Denne oppgaven vil se på hvilken betydning opprettelsen av lokalsamfunnsutvalgene har hatt for den lokalpolitiske dagsorden i Asker kommune. Det er som nevnt gjennomført en evaluering av lokalsamfunnsutvalgene av Telemarksforskning på oppdrag fra Asker kommune som jeg vil referere til i oppgaven. Det er derimot ikke sett på hvilke saker som tas opp i lokalsamfunnsutvalgene og hvilke saker som spesifikt følges opp videre i beslutningsmyndigheten. Min innfallsvinkel til prosjektet er derfor å studere omfanget av sakene som blir behandlet i de tre lokalsamfunnsutvalgene og om og hvordan disse følges opp i politiske utvalg, formannskap og kommunestyret i Asker. Jeg har følgende problemstilling for oppgaven:

I hvilken grad og hvordan har lokalsamfunnsutvalgene Tofte, Heggedal og Slemmestad påvirket den politiske dagsorden i Asker kommune?

For å belyse dette spørsmålet, stiller jeg følgende underspørsmål:

Hvilket omfang av saker finner man i lokalsamfunnsutvalgene?

Hvilke typer saker behandles?

I hvilken grad følges sakene opp i de sentrale politiske organene i Asker?

Hver endring av politikk som en politisk beslutningsmyndighet gjør, begynner med at en sak, en politikk eller en ny ramme kommer inn i politikken dagsorden. På denne måten er dagsordenfastsettelse en forløper for politikken endring. Oppmerksomhet er den mest ettertraktede og samtidig mest knappe ressursen i politikken (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). For å kunne forstå hvorfor lokalsamfunnsutvalgene sine saker havner eller ikke havner på den politiske dagsorden i Asker kommune må man kunne forstå hva nærdemokratiske ordninger er. Jeg vil derfor starte oppgaven med en beskrivelse av nærdemokratiske ordninger og erfaringer gjort med disse i Norge. Informasjonen er hentet fra ulike prosjekter og rapporter fra andre kommuner, men også fra ordningen i Asker kommune. Kobro og Brandtzæg (Kobro & Brandtzæg, 2020), (Kobro & Brandtzæg, 2021) sine undersøkelser av ordningen er viktig for å beskrive casen og hvordan medlemmene i utvalgene opplever hvordan ordningen har fungert. Jeg vil redegjøre for teorier knyttet til innbyggermedvirkning med særlig utgangspunkt i Sherry Arnstein's deltakertrapp (Arnstein, 1969) og Archon Fung's demokratiske kube (Fung, 2006), men også Mortensen et al. sine (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022) undersøkelser fra Danmark hvor han med flere har undersøkt agendasetting på lokalt nivå. Videre vil jeg gjennomgå hvilken metode som er valgt for å finne svar på mine spørsmål, data innsamling og validering av datamaterialet. I de følgende kapitler vil jeg gjennomgå alt av data og hvilke funn som er gjort i de tre lokalsamfunnsutvalgene og hvilke saker som er tatt opp i Asker kommune sine utvalg, formannskapet og kommunestyret.

2. NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER

Ett av virkemidlene for å skape samhold i større kommuner, og kommuner som har gjennomgått en sammenslåing er å lage nærdemokratiske ordninger. Ringholm (Ringholm, 2014) påpeker at en kommunesammenslåing kan det ligge et mulighetsrom for innovasjon og nytenkning. Ringholm påpeker også at hvordan dette mulighetsrommet utnyttes med tanke på hvem som tar initiativ, hvilken respons som gis de nærdemokratiske utvalgene og hvilken risiko er kommunen villig til å ta når det gjelder hvilke synspunkter som får gjennomslag (Ringholm, 2014).

En fellesbetegnelse for slike ordninger kalles gjerne nærdemokratiske organer. Disse omfatter et avgrenset geografisk område mindre enn kommunen, og fungerer som plattform for deltakelse og engasjement for befolkningen i dette avgrensede området (Hanssen, Klausen, & Winsvold, 2013). Hanssen et al. som har sett på ulike erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden sier at «Nærdemokratiorganer kan ved kommunesammenslåinger fungere som plaster på såret for sammenslåtte kommuner, men de kan også bidra til å opprettholde en eventuell motstand mot sammenslåing» (Klausen, et al., 2013).

I intensjonsavtalen mellom Asker, Hurum og Røyken fremgår det at dette kan løses med lokaldemokratiske utvalg i de ulike delene av den nye storkommunen. Det fremgår videre at nærdemokratiske løsninger kan bestå av 3 representanter, valgt av kommunestyret som har vedtaksmyndighet (Asker Kommune, 2016). Mer oppdatert informasjon som ordningen finnes ikke i intensjonsavtalene, og prøveordningen med lokalsamfunnsutvalgene har utviklet seg betraktelig fra 2016 til 2020 og vil bli beskrevet i mer detalj i senere kapittel.

Klausen et al. (2013) undersøkte innbyggermedvirkning i kommunale beslutningsprosesser og undersøkte blant annet lokalsamfunnsutvalg i Fredrikstad. «Et dilemma med lokalsamfunnsmodellen er at utvalgene ikke har noen egentlig beslutningsmyndighet, ut over de pengene de får stilt til rådighet fra kommunen. Det er politikerne som er valgt og dermed har den legitime makten» (Klausen, et al., 2013)..

Kommunestyret er kommunes øverste organ og treffer vedtakene på vegne av kommunen og kan omgjøre vedtak gjort av andre utvalg, kommunedirektør eller andre med delegert

myndighet (Kommuneloven, 2022). Kommunestyret i Asker er valgt for fire år om gangen og består i dag av 55 representanter. Formannskapet består av 13 medlemmer valgt av kommunestyret. Formannskapet har vedtaksmyndighet for sine ansvarsområdet, det kan også delegerer vedtaksmyndighet til andre organ eller utvalg. I Asker kommune finner vi fem utvalg. Disse er utvalg for plan og byggesak, utvalg for medborgerskap, utvalg for samfunnstjenester, utvalg for velferd og utvalg for oppvekst. Disse utvalgene opprettes av kommunestyret for å jobbe med et avgrenset saksområde over en lengre periode. Det er kommunen som bestemmer hvilke utvalg som skal opprettes, hvilke saksområder de skal jobbe med og hvilken avgjørelsesmyndighet de skal ha. De tre ulike lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Slemmestad og Tofte finner vi under utvalget for medborgerskap (Asker Kommune, 2023). Dette utvalget har ansvaret for ulike type saker som tas opp i kommunen.

Disse er

- Idrett og friluft
- kultur og kulturminner
- kirken og andre trossamfunn
- Folkehelse
- Innbyggertorg
- Nærdemokrati
- Frivillighet

De ulike utvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder og utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for de oppgavene og virksomhet som ligger under dem. (Asker Kommune, 2019)

Det er et mål at den nye kommunen (Hurum, Røyken, Asker) etablerer og videreutvikler nye nærdemokratiske ordninger for å styrke lokaldemokratiet, lokal identitet, borgernærhet mellom kommunen, politikere og innbyggerne (Asker Kommune, 2016).

Lokalsamfunnsutvalgene skal bestå av minimum 2 representanter under 22 år, 1 representant for velforeninger, 1 representant for lokalt næringsliv, 1 representant for frivilligheten og 1 uavhengig representant. Lokalsamfunnsutvalgene er opprettet av kommunestyret i Asker og

har hjemmel i kommuneloven § 5-7. Dette betyr at de er folkevalgte organer og at medlemmene skal regnes som folkevalgte (Kobro, 2023). Dette betyr også at de må forholde seg til gjeldende lover og regler som folkevalgte er omfattet av, noe som muligens kan være utfordrende for innbyggere og utvalgsmedlemmer som ikke har noen politisk erfaring.

2.1 LOKALSAMFUNNSUTVALGENES MANDAT

Det kommer frem fra Asker kommune at lokalsamfunnsutvalgene har fått følgende mandat. (Asker Kommune, 2022).

- Høres i saker som angår lokalområdet
- Medvirke i planprosesser som berører lokalområdet
- Bidra til at innbyggere og lokale aktører får mulighet til å ta medansvar for saker som angår lokalsamfunnet de er opprettet for
- Styrke lokale aktørers mulighet til å påvirke samfunnsutviklingen i eget lokalområde
- Utvikle og styrke samarbeid og dialog med bl.a. innbyggertorg, nærmiljøsentral, lokale lag, foreninger og organisasjoner, lokale skoler og barnehager (herunder foreldreutvalg, samarbeidsutvalg og elevråd), lokalt næringsliv og andre folkevalgte organer
- Disponere midler til lokale tiltak
- Utvalget har initiativrett, og kan selv ta opp saker som berører eget lokalområde.

Hvilke mandat utvalgene har er viktig for å forstå handlingsrommet til hva lokalsamfunnsutvalgene skal og kan jobbe med. For denne oppgaven blir det viktigste å se på hvilke saker de jobber med; herunder hvilke saker de tar opp på eget initiativ. Sammenhengen her blir relevant da mandatet er å ta opp saker som berører deres geografiske område og ikke trår over dette. Mandatene som er tildelt lokalsamfunnsutvalgene forteller oss hva som er forventet av lokalsamfunnsutvalgene, men også hva som er forventet av politikerne og administrasjonen i Asker kommune.

3. DET TEORETISKE RAMMEVERKET

I teorikapittelet vil jeg starte med å beskrive hva som menes med nærdemokratiske ordninger og trekke frem noen funn gjort i Norge og Norden fra slike prosjekter. Jeg vil deretter gå mer inn på teorier som knytter seg til hvordan saker havner på den politiske dagsorden og hvorfor den politiske agendasettingen blir som den er i lokalpolitiske forhold. Medborgerskap, nærdemokrati og lokalsamfunnsutvalg er relativt nytt sett fra ett Nordisk ståsted. Danmark er foregangstakere med ulike løsninger for nærdemokrati (Regjeringen, 2018). Det er skrevet ulike notater og rapporter som bidrar til å forklare effekten av nærdemokratiske ordninger, men for å kartlegge teorier bak vil blant annet Mortensen et al sin bok, *Explaining local policy agendas være* relevant i å indikere ulike aspekter med lokaldemokrati og hvorfor noen saker havner på den politiske dagsorden mens andre saker ikke gjør det (2022). For å se på hvilke typer saker de tre ulike lokalsamfunnsutvalgene behandler i sine møter vil jeg bruke en teori utviklet av Sherry Arnstein som er videreutviklet av flere siden hun presenterte den på 60-tallet. Denne teorien er sterkt utbredt og brukt i mange forskningsprosjekt om nærdemokratiske ordninger og innbyggermedvirkning. Deltakertrapp viser til forskjellige typer for deltakerordninger og hvilke nivå man ser at innbyggerne har reell innflytelse på beslutningsprosesser (Arnstein, 1969). Sammen med den demokratiske kube utviklet av Fung (Fung, 2006) vil dette være teorier som er relevante for å forstå hvilken form for innbyggermedvirkning lokalsamfunnsutvalgene kan ha og har hatt i Asker kommune. Archon Fungs demokratiske kube ser jeg på som relevant for å belyse hvilke saker fra lokalsamfunnsutvalgene som havner på utvalgenes dagsorden og om sakene behandles videre inn i dagsordenen til de sentrale politiske organene i Asker kommune. Den demokratiske kuben vil også skape en ramme av ulike dimensjoner som kan bidra med å forklare hvorfor saker havner på den politiske dagsorden i lokalsamfunnsutvalgene og hvilken form for innflytelse de eventuelt har videre i den politiske beslutningsprosessen.

3.1 NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER

Det er ulike måter og kanaler for påvirkning. Klausen et al. påpeker at det sjeldent åpnes for deltakerbaserte beslutninger som vises i figuren her.

	Beslutnings- Prosess	Målgruppe	Rekruttering	Initiering	Lovfesting
Konsultasjon	Planprosess	Alle	Selvrekruttering	Ovenfra	Lovfestet
Dialog	Budsjettprosess	Funksjonelt avgrenset	Utpeking	Nedenfra	Frivillig
Dagsorden- Setting	Enkeltsak	Territorielt avgrenset			
Medstyring	Iverksettinger ING				

Figur 1 Hentet fra (KLAUSEN, ET AL., 2013)

Med konsultasjon mener Klausen et al. hvor mye kommunen involverer og spør innbyggerne og deres mening, gjerne gjennom brukerundersøkelser eller høringer. I involveringer som dreier seg om dialog menes samtaler mellom innbyggerne og politikerne, eksempelvis folkemøter og brukerkonferanser. Dagsordensetting dreier seg om initiert initiativ fra innbyggerne om bestemte saker og medstyring hvor innbyggerne får mulighet til å direkte påvirke myndighetenes beslutninger. Eksempel på dette kan være ungdomsråd (2013). Lokalsamfunnsutvalgene kan plasseres inn i kategoriene som Klausen (2013) viser til. Deres mandat viser til at de er med i en konsultasjonsprosess med tanke på planprosesser. De har initiativrett som viser til dagsordensetting. De har også mandat til å bestemme over enkelte saker som å tildele midler til lokale aktører. Totalt sett kan man se på lokalsamfunnsutvalg som et ledd mellom de lokale stemmene og politikerne. De er også opprettet for å ha en samtalebasert toveis kommunikasjon med politiske og administrative beslutningstakere.

Det finnes ulike typer for nærdemokratiske organer, i Figuren nedenfor er det er en oversikt over de ulike organiseringsformene og deres funksjon.

Sivilsamfunn	Nærdemokratiorgan (strukturet relasjon med kommunen)	
1. Frivillige organisasjoner med et bestemt geografisk nedslagsfelt	2. Foreningsbasert lokalutvalgsmodell (Arena for sivilsamfunnet innenfor bestemte geografiske områder)	3. Organ med delegert beslutningskompetanse og tjenesteansvar (et ytre ledd av kommunen)
Velforeninger, beboerforeninger	Grendeutvalg, lokalsamfunnsutvalg, utviklingslag	Bydeler
Funksjon: * Fri og uavhengig * Innbyggeraktivitet * Ivareta interesser * Fellesskap, identitet * Varierende relasjon til kommunen	Funksjon: * Informasjon * Initiativ * Diskusjonsforum * Link mellom folkelig engasjement og representative organer * Fellesskap, identitet	Funksjon: * Delegert ansvar for budsjett eller tjenester * Beslutningskompetanse

Tabell 1 Underkommunale enheter, hentet fra NIBR, 2014. (WINSVOLD, 2014, S. 4)

Som man ser i tabellen hentet fra NIBR skal Lokalsamfunnsutvalg være en sammenheng mellom folkelig engasjement og representative organer. De er ment for å skape fellesskap og lokal identitet blant lokalsamfunnets innbyggere. Videre skal de formidle informasjon fra kommunen til innbyggerne, og kanskje viktigere fra innbyggerne til politikerne og administrasjonen.

Klausen et al. (2013) har sett på lokalsamfunnsutvalg fra Fredrikstad og beskriver denne som en mulighet for de geografiske områdene til å utøve ekstra beslutninger på deres territorier. De brukes til en rekke formål, deriblant som høringspartner i arealplaner og reguleringsplaner.

De får utdelt midler som de står fritt til å disponere og de kan melde om tekniske oppgaver som må løses i deres nærområde, eksempelvis klipping av hekk (Klausen, et al., 2013). Selv om utvalgene ikke alltid blir hørt i sakene som de tar opp hevder Klausen et al i sin rapport at konfliktområdene og -nivået blir lavere fordi man har en følelse av å ta del i en beslutningsprosess.

Lokalutvalg - Vurdering av egenhet	
Hvilke saker eller prosesser?	Rådgivende instans i saker som angår det geografiske området (plan, enkeltsak og budsjett), Beslutningsmyndighet over tildelt sum
Når i prosessen?	Saksforberedende fase, høringsfase, vedtaksfase, tildelt sum
Målgruppe?	Alle innenfor det geografiske området
Vellykkethet – hva fanges, og hva fanges ikke?	Innbyggerne gis mulighet til å høres i saker som angår dem, får direkte innflytelse av offentlige midler
Ressurskrevende?	Krever at det settes av en viss sum til drift i kommunens budsjett, krever kontaktpunkt i kommunen
Store / små kommuner?	Store kommuner
Hva får innbyggerne?	Mulighet til å høres, direkte innflytelse, fellesskapsdannende arena. Men arbeidet baseres primært på dugnad, krever stor innsats fra innbyggerne.

Tabell 2 Lokalutvalg (Klausen, et al., 2013, s. 93)

NIBR rapporten fra 2014 (Winsvold, 2014) sier at størrelsen på kommunene ofte har en sammenheng med opprettholdelse eller nedleggelse av nærdemokratiske ordninger. De viser

til Malmø med sine 300 000 innbyggere som har klart å opprettholde en slik ordening over flere år. «Det synes klart at organer med delegert beslutningskompetanse og tjenesteansvar passer best i de aller største byene» (Winsvold, 2014). NIBR rapporten påpeker også at alle de mange kommunene som har prøvd nærdemokratiske ordninger på dette tidspunktet for rapporten har lagt ned ordningen etter en del år, dette inkluderer Bergen med sine 230 000 innbyggere. Det som synes å virke er en foreningsbasert lokalutvalgsmoell som har vært livskraftig i mindre kommuner, eksempelvis har dette fungert i Øvre Eirker som har 17752 innbyggere. Begrunnelsen for å opprette disse ordningene er i følge NIBR rapporten, å kunne forsvare eksistensen av lokal politiske arenaer. Altså at kommuner oppretter nærdemokratiske ordninger har ofte selv ment at kommunene kan bli for store og de ser et behov for disse ordningene for å beholde nærhet til demokratiet og lokal deltakelse (2014). Winsvold viser særlig til kommunesammenslåinger, og at man ser opprettelsen av disse ordningene når mindre kommuner blir til en stor.

Å lage en nærdemokratisk ordening som lokalsamfunnsutvalg krever at politikerne tar stilling til flere egenskaper som denne ordningen skal ha. Eksempel på dette kan være hvilke problemer eller saker ønsker politikerne at deltakerne skal ta stilling til eller ha en mening om. Hvordan skal strukturen på prosessene være, hvilken oppgave har administrasjonene for å fasilitere utvalgene og hvilken informasjon skal ha og hvilken informasjon utvalgene trenger for å gjøre den jobben de er satt til (Bobbio, 2019).

3.2 SAKSAGENDA I KOMMUNER

Hvilke saker som tas opp i lokale politiske organer har vært lite studert. Hvilken betydning sakskartet har på den politiske dagsorden er ikke særlig utbredt. Hvilke saker som havner på den lokale politiske dagsorden avhenger av en rekke variabler. Mortensen et al. (2022) ser på hvilken betydning størrelsen på myndighetsområdet har på den politiske diskusjonen. For de fleste innbyggerne vil medvirkning i store politiske myndighetsområder være minimale mens for små politiske områder vil deltakelse være triviell ifølge Dahl (Dahl, 1967) referert til i (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022, s. 44)

Det er tre argumenter som ifølge Mortensen et al. (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022) bygger opp om at politisk agenda endrer seg når man går fra store myndighetsområder til små lokale samfunn. De første er at heterogeniteten naturlig øker i takt med flere innbyggere (Tiebout, 1956), noe som betyr at i nyopprettede nabolag vil muligens innbyggerne være yngre og da kan man se for seg at oppmerksomheten mot barnehage og skole. Man kan også se at i store myndighetsområder vil politikerne måtte håndtere et bredt spekter av saker, som geografisk planlegging, likestilling, infrastruktur og finansielle hensyn. Dette kan være en årsak til at man ikke kan gå på saksnivå i store myndighetsområder, men da også et motargument for hvorfor man nettopp kan ta opp saker som omhandler islegging av en fotballbane på lokalt nivå. Hvilke saker som tas opp i lokalsamfunnsutvalg vil i stor grad være påvirket av hvilke prosesser som finnes i beslutningsmyndigheten. Vil det være store politiske planer og prosesser fra politikerne og administrasjonen som lokalsamfunnsutvalgene vil bruke tid på vil det muligens ta tiden som de kunne bruke på å ta opp og initiere lokale saker.

Det andre argumentet er hvor mye et politisk system kan tåle. Store kommuner med mange skolekretser vil for eksempel ikke ha kapasitet til å gå inn i alle detaljer og må nok holde seg til det prinsipielle med de fastsatte politiske mål. Mindre kommuner kan i større grad gå i detaljnivå og se på spesifikke områder i de ulike tjenesteområdene (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022, s. 46). I studien gjort av Mortensen av den politiske agenda i alle kommunene i Danmark så man at jo flere innbyggere en kommune har jo flere punkter ser man på den politiske agenda. Dette testet de med å kontrollere for kommuner før en sammenslåing i 2007 og kunne tydelig se at agendaen i store kommuner ble mer komplekse og mer mangfoldig.

Det siste argumentet som Mortensen et al. ser på, er den politiske konkurransen i store myndighetsområder. Store kommuner har relativt sett få politiske verv i forhold til mindre kommuner og derfor blir konkurransen større om disse plassene i store kommuner enn i de små. Dette kan skape et politisk styre som er representert av sterke personligheter med høy innflytelse, for de er avhengig av å være karismatiske og vise at de har innflytelse for å bli valgt og gjenvalgt. Dette kan igjen føre til at den politiske agendaen blir i høy grad styrt av de folkevalgte i store kommuner. I mindre kommuner vil ikke konkurransen om å bli valgt eller gjenvalgt like stor og dermed er ikke presset til å være innflytelsesrik eller populær blant

innbyggerne like stort (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). Dette kan være en årsak til at noen av sakene som tas opp i lokalsamfunnsutvalg blir eller ikke blir tatt opp på den politiske dagsorden enten fordi politikerne ikke er avhengig av lokal forankring eller støtte. På den andre siden vil muligens noen politikere trenge støtten som lokalsamfunnsutvalg kan gi mot innbyggerne og derfor ta ekstra hensyn til hvilke saker som tas opp lokalt.

Politisk agenda reflekteres av prioritering av problemene i det politiske systemet. Det er tegn til varig stabilitet fordi politikk er skapt av prosesser med lav deltakelse. De som ønsker stabilitet og lite forandring har en tendens og en sterk vilje til å kontrollere den politiske agenda og unngår gjerne en bred deltakelse i politiske prosesser (Schattschneider, 1960). Stabiliteten i de politiske organisasjonene eller utvalgene har stor betydning for hvor dynamisk agendasettingen er (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). I kommuner med langvarig stabilitet kan det tyde på at man ønsker å opprettholde status quo, og ikke endre stort på den politiske agenda fordi man ser at slik man har organisert og slik den politiske dagsorden har vært i forrige politiske periode har fungert. Dette kan være problematisk for mindre aktører og nærdemokratiske organer å nå igjennom fordi det er mangel på vilje til endring høyere oppe i de politiske utvalgene.

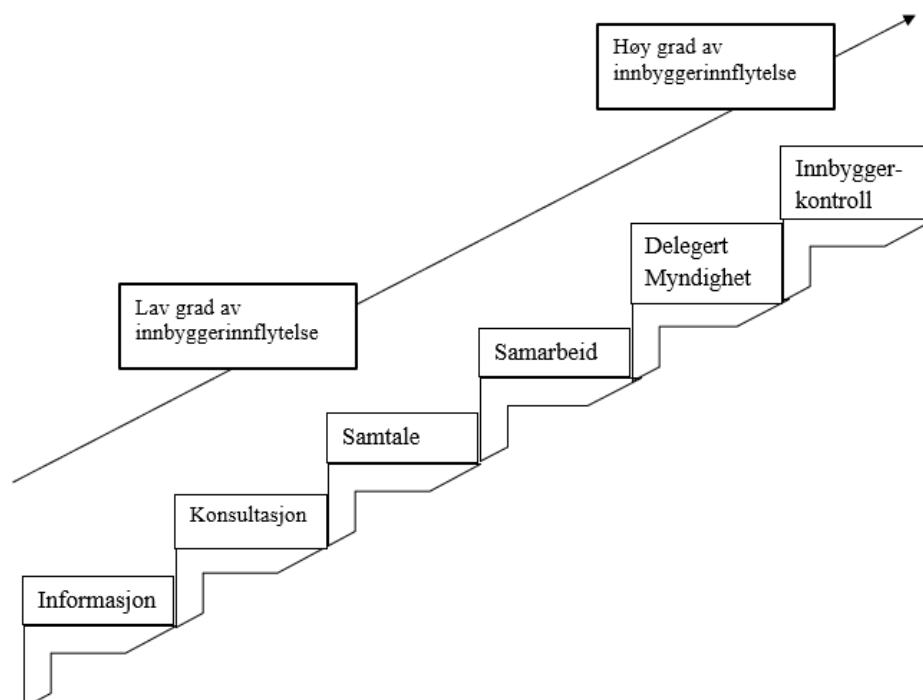
En annen årsak til at noe havner på den politiske agenda og noe ikke gjør det kan enkelt forklares med begrepet flaskehals. Mortensen et al. fremmer en teori om at alle mennesker, også politikere har en makskapasitet. Dette betyr altså at når man har nådd dette nivået vil man kun ha rom til noe nytt etter at et problem er løst. Flyten av saker som tas opp av de ulike aktørene i et samfunn vil strømme på og derfor vil man få en flaskhals (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). Dette kan løses med komiteer som ifølge Hammond (Hammond, 1993). Han argumenterer for at et system hvor man har komiteer så kan man veilede politikerne inn i spesialfelt som gjør at de kan fokusere på sitt fagfelt. Dette gjør at man får en parallell behandling av politiske saker som kan effektivisere prosesser. I kommuner med politiske utvalg vil disse utvalgene være ansvarlig for sine saksområder og dette kan bety at hvis man har utvalg som er ansvarlig for nærdemokratiske organer i en kommune. Man kan derfor argumentere basert på teorien fra Hammond (Hammond, 1993) at i kommuner hvor man har en komitee eller utvalgsstruktur vil man kunne lettere følge opp saker som angår de ulike

områdene og sakene i de ulike utvalgene. Noe som igjen betyr at synligheten til nærdemokratiske organer og lokalsamfunnsutvalg vil ha lettere for å få sine saker på den politiske dagsorden fordi de har et ansvarlig utvalg i beslutningsmyndigheten.

3.3 DELTAKERTRAPPEN

Deltakelse og medvirkning av innbyggerne i en stat eller kommune er i teorien en av grunnverdiene i et velfungerende demokrati (Arnstein, 1969). Ifølge Arnstein er det en ladder of citizen participation, eller trapp av innbyggermedvirkning som kan forklare i hvilken grad og hvordan man kan se og oppleve innflytelse på den politiske dagsorden. Selv om Arnsteins deltakertrapp er fra 60-tallet og problematikken rundt de ulike nivåene ikke er like relevante i dag, er selve rammeverket fortsatt relevant. Bruken av denne teorien er sterkt utbredt i forskning gjort på innbyggermedvirkning både i Norge og i andre land. Ved å se på deltakelse i lokalsamfunnet kan man kategorisere de ulike sakskategoriene noe som gir en generell forståelse over hvilken grad av påvirkning man kan se i ulike former for innbyggerdeltakelse. Dag Ingvar Jacobsen har i sin bok *perspektiver på kommune-norge* (Jacobsen, 2020) beskrevet deltakertrappen fra Arnstein. Denne figuren er modifisert, men sterkt inspirert av ham.

Deltakertrappen illustreres gjerne slik (Jacobsen, 2020)

Figur 2 deltakertrappen

I de to nederste stegene av stigen finner man det Arnstein kategoriserer som ingen medvirkning. Man informerer innbyggerne uten at dette medfører noen form for direkte deltakelse eller innflytelse. Denne prosessen vil muligens gi en viss grad av legitimitet til den politiske prosessen man er inne i uten at innbyggerne tilfører sine meninger til prosessen (Arnstein, 1969).

Når vi beveger oss opp i deltakertrappen finner vi prosesser hvor ulike deler av befolkningen blir invitert inn i møter hvor de konsulteres og går i samtale med beslutningsmyndighet. Dette kan for eksempel være i forbindelse med plansaker (Jacobsen, kommunen som politisk arena, 2020). Det kan være andre arenaer også hvor samtale og konsultasjon er relevant i politiske prosesser. Møter mellom valgte politikere og frivillige organisasjoner eller næringslivet er relevant for noen saksområder og kan også formaliseres i et samarbeidsfora (Klausen, et al., 2013).

I neste steg finner vi samarbeid, og nå begynner man å se reell deltakelse ifølge Arnstein. Dette betyr at innbyggerne blir involvert i ulike prosesser, det kan være som medlem i ulike beslutningsforum. Utfordringen med denne løsningen er at det er lett for politikerne og ekspertene å overkjøre innbyggerne i slike rom og at den reelle innflytelsen blir svært begrenset. Høyest på deltakertrappen finner man delegert makt og innbyggerkontroll. Det er svært få tiltak i kommune-Norge som tilhører disse kategoriene. De fleste kommuner inviterer til konsultasjon og samtale, men delegerer sjeldent noe direkte makt til nærdemokratiske organ (2020).

3.4 DEN DEMOKRATISKE KUBEN

Archon Fung har utviklet et rammeverk som han beskriver som den demokratiske kuben. Denne er på et vis en videreutvikling av Arnsteins stige. Mens Arnstein ser på ulike måter for deltakermedvirkning har Archon Fung utviklet et rammeverk som setter flere forklarende dimensjoner opp mot hverandre for å kunne se et helhetlig bilde av deltakermedvirkning. Denne har han utviklet for å forstå bredden av muligheten som ligger innenfor medvirkning for innbyggere i politiske beslutningsprosesser. Den kan altså være delaktig i å forstå og

forklare deltakelse i politiske prosesser. Fung beskriver først at det er tre dimensjoner for medvirkning. Den første er hvem som deltar. Her kan vi se eksempelvis politiske prosesser som er åpne for alle, i for eksempel folkemøter. I andre prosesser inviteres noen få utvalgte inn for å gi råd eller sine meninger om spesifikke områder. Den andre dimensjonen spesifiserer hvordan medvirkende personer deler informasjonen og hvordan avgjørelsene blir tatt. Dette varierer fra informasjonsskriv på allerede vedtatte saker til åpne politiske møter. Den tredje og siste dimensjonen beskriver koblingen mellom diskusjonene rundt en sak og politikken eller offentlig handling (Fung, 2006).

Det er mange måter å delta på for befolkningen i den demokratiske beslutningsprosessen og Fung stiller tre spørsmål som er relevante for denne prosessen. Hvem deltar, hvordan kommuniserer de og på hvilken måte konkluderes det. Til slutt, hva er sammenhengen mellom deres meninger og hva som blir bestemt i politikken. Disse tre spørsmålene danner et rom som kan forklare beslutningsprosesser. I denne kontekst er det også viktig å få frem at noen beslutningsprosesser inviterer inn innbyggerne i prosessen mens andre er fullstendig ekskluderende (Fung, 2006).

3.4.1 DELTAKERE I NÆRDEMOKRATISKE ORDNINGER

Fung mener at en av grunnene for å ha medstyring eller innbyggerdeltakelse kan være at de folkevalgte mangler kunnskap, kompetanse, respekt blant befolkningen eller ressurser på enkelte områder. Om medvirkning skal ha en effekt for å gjøre bukt med disse grunnene, vil hvem som deltar i medvirkningen ha stor betydning (Fung, 2006). Utvalget av innbyggerne som får eller vil delta og hvilken betydning dette vil ha på den politiske beslutningsprosessen vil derfor være avhengig av hvem de er, hvor de kommer fra – representerer de et geografisk område for eksempel. Er de kompetente nok til å prosessere informasjonen de får og klarer man å ta gode beslutninger. Fung (2006) bringer frem fem ulike selekteringsmetoder.

Første metode er *selv-selektering*. Dette er en idealistisk selekteringsprosess som åpner for alle, men som Fung påpeker vil utvalget nok bestå av de som er samfunnets mest resurssterke og som har til vane å la sine stemmer bli hørt i lokalsamfunnet. *Selektert Rekruttering* er en metode for å finne innbyggere i grupperinger hvor det er mindre sannsynlig at de aktivt deltar. Eksempelvis at politiske møter eller folkemøter holdes i områder med lavinntektsfamilier eller

minoriteter. Fung viser også til eksempel hvor man inviterer inn mindre resurssterke personer for å diskutere kriminelle miljøer fordi resurssterke innbyggere er i utgangspunktet mindre utsatt for å havne i disse miljøene (Fung, 2006). Tredje metoden for rekruttering er beskrevet som *tilfeldig selektering* av Fung. Denne metoden fungerer best om man er ute etter det mest beskrivende og dekkende utvalget. Fjerde metoden er å engasjere *interessenter*. Disse er ikke betalte representanter, men personer som har interesser i og om enkelte politiske områder. Eksempel på dette kan være foreldreråd ved en skole, hvor interessen for foreldrene er høy for sine barns utdanning. Siste metode er *profesjonelle aktører*, disse er betalte for å delta i politiske prosesser og høringer.

I tillegg til disse har vi naturligvis politikere som er valgt inn gjennom politiske valg og rådgivere i administrasjonene. Sist nevner også Fung en åttende dimensjon som består av mer diffuse offentlige sfærer, som media og uformelle møteformer for politiske diskusjoner (Fung, 2006).

3.4.2 KOMMUNIKASJON

Den andre dimensjonen til Fungs (Fung, 2006) demokratiske kube er hvordan innbyggerne som ønsker medvirkning kommuniserer med og hvordan interaksjonen er i politiske diskusjoner. Det er seks ulike metoder for kommunikasjon innenfor medvirkning. Den første er *passiv tilskuer*, her vil innbyggeren delta på folkemøte eller en høring og motta informasjonen fra politikere, aktører og aktivister, men ikke selv delta. I noen fora kan man som deltaker spørre politikerne spørsmål, dette kaller Fung for *å uttrykke sine meninger*. I andre forum er det lagt opp til aktiv deltakelse gjennom diskusjoner i mindre grupper som igjen kan transformere sine tanker og ideer til politikerne og administrasjonen. Denne metoden har Fung kalt for *å utvikle meninger*. Disse tre kommunikasjonsformene fører sjeldent til en kollektiv endring eller felles politisk avgjørelse (Fung, 2006).

Noen forum har som mål å utvikle kollektive avgjørelser gjennom en kombinasjon av tre metoder av beslutningstaking. Den mest vanlige metoden er *forhandlinger*, hvor deltakerne i diskusjonen vet hva de vil og har en forutbestemt mening. Møter som disse består gjerne av innbyggere som sammen forhandler hvor hver part ønsker å maksimere sine syn uten å ta hensyn til motparten. I *drøfting og forhandling* er målet å komme frem til en felles enighet. Partene diskuterer og overveier hva de ønsker både individuelt og i fellesskap. Målet er å

utvikle en felles forståelse og en felles beslutning som gagnar alle involverte. De fleste politiske prosesser og beslutninger er ikke besluttet gjennom forhandling eller drøftinger, men heller gjennom *teknisk ekspertise*. Dette skjer gjennom en prosess hvor man som politiker involverer ulike eksperter på sine fagfelt for å løse spesifikke problemer. Denne metoden involverer vanligvis ikke innbyggerne, men består av sosialrådgivere, lærere, politi og arealplanleggere for å nevne noen (Fung, 2006).

3.4.3 AUTORITET OG MAKT

Den tredje dimensjonen i Fungs (2006) demokratiske kube er hvordan innbyggerne påvirker de politiske beslutningsprosessene. Dette varierer fra at det har ingen sammenheng mellom hva innbyggerne mener til hvor innbyggerne har direkte innflytelse. I de aller fleste beslutningsprosesser vil ikke innbyggerne selv tro at de har innflytelse, men de bruker arenaen til en *personlig fordel* eller å gjøre sinn plikt for samfunnet. Denne personlige fordelen vil man se i de tre første kommunikasjonsmetodene, passiv deltakelse, uttrykke sine meninger og utvikle sine meninger. Innflytelse kan brukes indirekte for å endre eller mobilisere i offentligheten. Dette kaller Fung *kommunikativ innflytelse*. Dette skjer når innbyggere eller politikere blir påvirket eller rørt av talerens uttalelser, grunner eller konklusjoner. Den tredje formen er *råd og konsultasjon*, hvor politikere bevarer sin autoritet og makt, men forplikter seg til å motta innspill fra innbyggerne. Dette er typisk for politiske høringer og folkemøter. For nærdemokratiske ordninger er kommunikativ innflytelse høyst relevant.

De siste to kategoriene hvor innbyggerne inngår samarbeid eller har delegert myndighet er sjeldnere brukt. Dette kan være innbyggere som deltar i en samstyringspartnerskap der de sammen med politikerne utarbeider planer og politikk eller utvikler strategier for offentlig handling. På et høyere nivå av myndiggjøring, utøver deltakelsesorganer av og til direkte myndighet over offentlige beslutninger eller ressurser. Eksempel på dette kan være kontroll og beslutningsmyndighet over en tildelt ressurs.

Bobbio (2019) videreutvikler denne formen for medvirkning som han kaller for mini-publics. En arena eller et utvalg som skal representere en mindre andel av innbyggere og som er organisert av den sentrale beslutningsmyndighet. Dette samsvarer godt med hva lokalsamfunnsutvalgene er. Det man har sett ifølge Bobbio er en form for medvirkning som

går på en form for forpliktelse. Altså at beslutningsmyndighetene forplikter seg til å høre på hva utvalgene sier og tar opp i sine møter.

Ved å kombinere disse tre dimensjonene; deltakerutvalgelse, kommunikasjonsmåte og omfang av innflytelse, får vi et tredimensjonalt rom – en "demokratikube" – av institusjonelle utformingsvalg der ulike varianter av deltakelsesmekanismer kan plasseres og sammenlignes med mer profesjonaliserte ordninger (Fung, 2006).

3.4.3 EFFEKTIVITET

Selv når offentlige beslutninger er rettferdige og legitime, kan statlige organer være ute av stand til å gjennomføre disse beslutningene (Fung, 2006). Om innbyggerdeltakelse struktureres riktig kan dette ha en uvurderlig effekt på demokratiet ifølge Fung. Innbyggere kan sitte på lokal kunnskap og være i stand til å se løsninger som politikerne ikke ser. Innbyggerinvolvering kan kreve mye fra relativt få borgere som er villige til å investere mange timer og bruke mye tid på noen spesifikke tema, derfor vil det være viktig at de som involverer seg i slike nærdemokratiske utvalg får utbytte av investeringen de har gjort (Fung, 2006).

3.5 FORVENTNINGER TIL LOKALSAMFUNNSUTVALGENES PÅVIRKNING AV DEN LOKALPOLITISKE DAGSORDEN

Erfaringer gjort med nærdemokratiske utvalg i større kommuner viser at ordningene ikke fungerer best mulig og at det har fungert bedre i mindre kommuner (Winsvold, 2014). Hvor stor aktiviteten er i nærdemokratiske utvalg avhenger av flere faktorer. Mortensen et al. sier at hvor stort myndighetsområdet er vil påvirke hvor mange saker man klarer å håndtere (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). Store kommuner har komplekse planer og prosesser og disse sakene vil ta mye tid å behandle for nærdemokratiske utvalg. Hvilke saker som tas opp i de tre lokalsamfunnsutvalgene kan være en blanding av ulike former for innbyggerdeltakelse. Ser vi til deltakertrappen vil sakene variere fra informasjon fra politikerne hvor man ikke har noen form for innflytelse. Behandling og tilbakemelding på planer og handlingsplaner fra kommunen vil falle inn under konsultasjon og samtale mens saker som de tar opp på eget initiativ vil være samarbeid ifølge Arnstein (Arnstein, 1969). Om sakene som tas opp på eget initiativ følges opp sentralt på den politiske dagsorden vil ha betydning for om man kan kalle

det innflytelse. Har man delegert myndighet vil man kunne se saker der lokalsamfunnsutvalgene behandler og har bestemmelsesrett i sakene de tar opp.

Hvilke saker som behandles i lokalsamfunnsutvalg avhenger blant annet av hvor stor kapasitet utvalgene har. Blir det for mange saker å behandle vil man oppleve å få en flaskehalseffekt som betyr at man ikke får behandlet nye saker før en sak er ferdig behandlet (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). Saksomfanget fra den politiske beslutningsmakten vil muligens ha en betydning i forhold til hvor mange saker som tas opp på eget initiativ. Hvem som deltar i de ulike lokalsamfunnsutvalgene har betydning for hvilken innflytelse man har på den politiske dagsorden (Fung, 2006).

Hvilke saker som havner på den politiske dagsorden påvirkes av en rekke faktorer. Dette avhenger for eksempel på hvilken form for innflytelse man har. I Fungs demokratiske kube ser han på ulike former for innflytelse. Dette varierer fra å ha liten innflytelse i prosesser hvor man får informasjon fra politikere og deretter uttrykker sine meninger i for eksempel innspill til handlingsplaner eller høringsuttalelser. Man kan også ha mer innflytelse i den politiske beslutningsprosessen ved å blant annet gi råd og konsultasjon eller ha direkte innflytelse på saker hvor man har delegert beslutningsmyndighet (Fung, 2006).

4. METODE

I dette kapitlet vil jeg redegjøre for den metodiske tilnærmingen som jeg har benyttet meg av i dette prosjektet. Jeg vil gå igjennom hvordan og hvorfor jeg har valgt de data som er brukt for å senere kunne analysere og konkludere problemstillingene. Deretter vil jeg gå nærmere inn på validitet og reliabilitet ved valgte metode og data som er samlet inn og se på eventuelle styrker og svakheter ved dem. Avslutningsvis vil jeg se på forskerens rolle og diskutere eventuelle problemstillinger knyttet til det.

4.1 FORSKNINGSDESIGN

«Før en forsker går i gang med å samle informasjon, må hun legge en strategi for den videre prosessen, slik at hun henter inn riktig informasjon for å besvare forskningsspørsmålet på best mulig måte» (Leseth & Tellmann, 2008)

I denne oppgaven vil jeg finne ut om sakene som lokalsamfunnsutvalgene behandler havner på den politiske dagsorden i de sentrale politiske organene i Asker kommune. Ved å bruke dokumentstudier kan man innhente informasjon som omhandler en case. Denne informasjonen kan gi oss informasjon om saksforhold med ulike formål (Tjora, 2021). En case beskrives som «en undersøkelse som benytter en allerede eksisterende grense for hva og hvem undersøkelsen inkluderer og ekskluderer» (Tjora, 2021). Asker kommune og de tre lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Tofte og Slemmestad vil i dette tilfellet forstås som et case. I oppgaven vil jeg undersøke et tilfelle av lokalsamfunnsutvalg og dermed vil forskningsdesignet være en enkeltcasestudie (Jacobsen, 2005). I tillegg vil det være en studie av en analyseenhet. Selv om det er tre ulike utvalg, vil studien se på den helhetlige påvirkningen lokalsamfunnsutvalgene har på den politiske dagsorden. Jeg vil følge sakene som lokalsamfunnsutvalgene selv initierer og se om de ulike utvalgene, formannskapet eller kommunestyret behandler dem. Rammen for empirien er formålsorientert (Jacobsen) og er satt til møteprotokollene fra de ulike møtene som lokalsamfunnsutvalgene og de ulike politiske utvalgene i Asker Kommune.

4.2 DATAINNSAMLING

Da dette prosjektet er en prøveordning med beslutning om å ikke videreføre ordningen slik den foreligger nå i juni 2023, har jeg satt en avgrensning for de innsamlede data har jeg satt til 2021 og 2022. Dette er for å kunne følge sakene og arbeide med disse uten å gå glipp av datamaterialet siden prosjektet fortsatt er pågående når masterprosjektet avsluttes.

Det er avholdt totalt 60 møter i de tre lokalsamfunnsutvalgene i 2021 og 2022. Etter kartlegging av sakene og vedtekter gjort i hvert lokalsamfunnsutvalg vil dette følges opp med en gjennomgang av kommunestyremøter i Asker kommune gjennomført i samme tidsrom. På den måte vil man kunne følge enkeltsaker for å se om det er politisk interesse for sakene som behandles i lokalsamfunnsutvalgene eller ikke.

4.3 DATABEHANDLING

Data som er samlet inn er som nevnt hentet fra Asker kommune sine nettsider hvor alle politiske møter er tilgjengelig for offentligheten. Jeg har gjennomgått alle møteprotokoller fra

de enkelte utvalgene. Hver sak i møteprotokollene er kategorisert som innspill, saksbehandling, høringsuttalelse eller uten videre kategori. Dette har gitt en naturlig kategorisering som er videreført i denne oppgaven. Jeg har også laget underkategorier. Noe er blitt kategorisert etter hva som er gitt innspill på. Eksempelvis for temaplan Miljø er det naturlig å kategorisere innspillet under en underkategori miljø. De sakene og høringsuttalelsene som ikke har en gitt kategori har jeg kategorisert etter hvilket tema saken dreier seg om. Dette kan være samferdsel, oppvekst, friluft eller kultur.

Etter å ha gjennomgått alle møteprotokollene som systematisert etter de fire ulike hovedkategoriene har jeg telt opp hvor mange saker som inngår i de ulike kategoriene. På den måten er det mulig å se hvor mye av møtene som har gått med på å behandle de ulike kategoriene. Hvor mye tid har gått med på å gi innspill på kommunens planer og hvor mye tid har gått med på å ta opp egne saker.

4.4 VALIDITET

Validitet refererer til graden av nøyaktighet og gyldighet av resultatene i en studie eller undersøkelse. Det er et viktig konsept i vitenskapelig forskning og er avgjørende for å sikre at dataene som samles inn, faktisk måler det som skal måles (Tjora, 2021). Hvorvidt forskningen gjort er gyldig baseres på hva som er undersøkt. Jeg har kun undersøkt offentlige og sporbare dokumenter for de gitte utvalgene og dokumentene er lett tilgjengelig for allmennheten. Når man ser på validiteten ved forskning, er det viktig å skille mellom ekstern validitet og intern validitet. Kan man generalisere andre saker basert på funnene gjort i dette prosjektet er det ekstern validitet. Er funnene kun gyldige for dette ene området er det intern validitet. Pragmatisk validitet refererer til graden av overførbarhet og relevans av resultater og funn fra en forskningsstudie til virkelige situasjoner og praktisk bruk. Det handler om å undersøke om funnene fra en studie kan brukes i praksis, og om de er relevante for å løse praktiske problemer og utfordringer (Glasgow, Vogt, & Boles, 1999).

4.5 RELIABILITET

Reliabilitet brukes om stabilitet i målinger og forteller oss hvor pålitelig forskning er (Grønmo, 2020) Ordet reliabilitet stammer fra det engelske ordet reliable som oversettes til pålitelig.

Dataene samlet inn for dette prosjektet er utelukkende saksdokumenter hentet direkte fra Asker kommune sine sider. De er ikke endret eller bearbeidet på noen måte og kan derfor spores tilbake til sin opprinnelse. Jeg vil som sagt forholde meg til et case og vil derfor ikke gjennomføre en reliabilitetstest fra andre casestudier.

4.6 GENERALISERING

Generalisering handler om å trekke slutninger om andre situasjoner eller sammenhenger basert på funnene fra en studie i en bestemt kontekst. Dette kan være vanskelig i kvalitative studier, men mulig om funnene gjort i en studie er de samme for andre studier på samme felt (Skilbrei, 2019). Siden kvalitative studier ofte fokuserer på å forstå komplekse fenomener i dybden, kan det være vanskelig å generalisere funnene til andre populasjoner på samme måte som i kvantitative studier.

Det vil nok være vanskelig å generalisere en studie basert på en kommune. Hvert lokalt styringsorgan og kommune er sammensatt av ulike mennesker, partitilhørighet, interesseområder og struktur. Derfor vil det være vanskelig basert på denne ene forskningsprosessen gjort i Asker å generalisere og si at vi ville sett lik utvikling og resultat i andre kommuner med like nærdemokratiske ordninger.

4.7 FORSKERENS ROLLE

For at et forskningsprosjekt skal være relevant og for at man skal kunne stole på funnen gjort er det viktig at forskerens rolle er opplyst på best mulig måte. Selv i et forskningsprosjekt uten intervjuer eller deltakere som forskeren kan bevisst eller ubevisst påvirke kan forskerens bakgrunn påvirke hvordan man tolker og analyserer en tekst på (Skilbrei, 2019). Som innbygger av Asker kommune kan min bakgrunn og mine meninger påvirke hva som menes med relevante funn i de datamaterialene som er innsamlet og analysert. Selv er jeg ikke politisk aktiv, men er opptatt av hva som foregår i nærmiljøet. Dette er noe som jeg har vært bevisst på under denne prosessen og mener at jeg har tatt stilling til den informasjonen som har ligget der og direkte overført den når datamaterialet har blitt behandlet uten videre manipulasjon.

5. EMPIRI

I dette kapitelet vil jeg presentere hvilke data som er samlet inn. Oversikten vil vise en kategorisering av saksomfanget i de tre lokalsamfunnsutvalgene. Detaljert oversikt over hva de tre lokalsamfunnsutvalgene har hatt på saksagendaen er vedlagt oppgaven. Jeg vil deretter vise til en kategorisering av sakene for hvert år i de enkelte lokalsamfunnsutvalgene. Deretter går jeg mer i dybden på hvilke saker lokalsamfunnsutvalgene tar opp på eget initiativ for så å se på hvilke saker som har blitt tatt opp i Asker kommune. Selv om jeg har gjennomgått alle møteprotokoller for kommunestyret, formannskapet og de politiske utvalgene i kommunen vil ikke hele saksomfanget bli presentert i denne oppgaven da det ikke er relevant for å besvare problemstillingen.

5.1 ANTALL SAKER

I den totale oversikten over sakene som behandles i lokalsamfunnsutvalgene ser man at de fleste sakene er knyttet til lokalsamfunnsutvalgenes geografiske område mens andre saker dekker hele kommunen. Det man ser mest av er behandling av søknader, totalt behandles det 97 søknader, nesten 50% av alle saker som tas opp er tildeling av penger til lokale aktører. Videre ser man at 31% av sakene er innspill til temaplaner, kommuneplaner og handlingsplaner fra kommunen og 11% er høringsuttalelser. Kun 8% av alle sakene som behandles over en toårs periode er saker som er tatt opp på eget initiativ.

Totaloversikt for Lokalsamfunnsutvalgene 2021-2022			
Hovedkategori	Beskrivelse	Antall	Antall i %
Søknadsbehandling	Godkjente og ikke godkjente søknadsbehandlinger	97	48 %
Innspill	Miljø	8	4 %
	Friluft og Idrett	3	1 %
	Oppvekst	19	9 %
	Kultur	1	0 %
	Vann og vannmiljø	6	3 %
	Handlingsplan 2023-2026	5	2 %
	Kommuneplan 2022-2024	12	6 %

	Handlingsplan 2022-2025	13	6 %
Høringsuttalelser		22	11 %
Saksforslag	Kultur	9	4 %
	Samferdsel	9	4 %
	Totalt	204	100 %

tabell 3 totaloversikt lokalsamfunnsutvalgene 2021-2022

Det er mange dokumenter som er kategorisert og det er relevant for oppgaven at disse presenteres da de kan indikerer hvor mye tid hvert enkelt utvalg har brukt på å håndtere søknader, svare og gi innspill på ulike temaplaner og handlingsplaner fra kommunen. Det viser også at de i relativ liten grad har tatt opp saker av eget initiativ. Det er nødvendigvis ikke noe galt i det, men som det er henvist til tidligere er lokalsamfunnsutvalg et politisk organ hvor mange av de valgte medlemmene hadde ønske om å kunne få sine saker på den politiske dagsorden.

5.2 HVILKE TYPER SAKER BEHANDLES

I de neste delkapitlene vil jeg vise hvilke typer de ulike lokalsamfunnsutvalgene har behandlet i løpet av møtene de har hatt i 2021 og 2022.

5.2.1 TOFTE LOKALSAMFUNNSUTVALG

I Tofte har man syv medlemmer og fire vara. I Tofte har de en bred sammensetning av alder, de har med en elev fra videregående noe som de to andre utvalgene ikke har (Asker Kommune, 2022). De hadde 11 møter i 2021 og 11 møter i 2022, og behandlet henholdsvis 42 saker første året og 21 saker året etter.

Dette utvalget behandler og kommer med innspill til en rekke handlingsplaner og temaplaner fra de ulike utvalgene i kommunen. De bruker også mye tid og ressurser på ulike kommunikasjonstiltak for å belyse hva lokalsamfunnsutvalget gjør og at det er muligheter for å søke bevilgninger fra LSU for lokale aktører. Antall søknader som behandles i Tofte er høy, noe som kan være en indikasjon på at de har gjort tiltak for å kommunisere ut til innbyggerne om mulighetene for å kunne søke støtte fra lokalsamfunnsutvalgene. I alt behandlet de 35

søknader på de to årene som er undersøkt, hvorav 6 ble avslått fordi de ikke nådde bredt nok ut i befolkningen.

Det som er interessant å se fra Tofte i 2021 er hvor mye tid og ressurser de har brukt på å behandle søknader fra ulike foreninger og næringsliv i deres område. Ett av mandatene er å disponere midler til lokale tiltak og dette har de gjort mye av. De bruker også en del tid på å kommentere og behandle en rekke handlingsplaner fra kommunen og mindre tid på å bruke initiativretten sin. I 2022 behandler de færre søknader, årsaken til dette er uvisst, men de behandler og skriver flere høringsuttalelser i 2022 og har fortsatt noen få saker som de selv tar opp. Dette kan indikere at de bruker mer av tiden sin på å behandle saker fra kommunen og ikke har tid til å behandle like mange søknader. Totalt har de 21 saker på agendaen sin i 2022 hvorav 52% av dem er søknadsbehandlinger.

Tofte Lokalsamfunnsutvalg					
		2021		2022	
Hovedkategori	Beskrivelse	Antall	Andel i %	Antall	Andel i %
Søknadsbehandling	Godkjente og ikke godkjente søknadsbehandlinger	24	57 %	11	52 %
Innspill	Miljø	4	10 %	0	0 %
	Friluft og Idrett	1	2 %	0	0 %
	Oppvekst	4	10 %	1	5 %
	Handlingsplan 2022-2025	6	14 %		
	Handlingsplan 2023-2026			2	10 %
Høringsuttalelser	Samferdsel	0	0 %	5	24 %
Saksforslag	Kultur	3	7 %	2	10 %
	Totalt	42	100 %	21	100 %

Tabell 4 Saksoversikt Tofte 2021 og 2022

5.2.2 SLEMMESTAD LOKALSAMFUNNSUTVALG

Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har også syv medlemmer og tre vara. To av medlemmene representerer unge under 22 år. I 2021 har de 11 møter i 2021 og ni møter i 2022. Slemmestad lokalsamfunnsutvalg behandler mange søknader fra ulike velforeninger, idrettslag og lokale aktører. Hele 37 søknader blir vurdert og flertallet får bevilgning, dette utgjør 57% av alle sakene de har oppe til behandling. Utvalget gir også mange vurderinger og innspill til handlingsplaner fra kommunen. De leverer høringsutspill til temaer som omhandler deres nærområde og arbeider systematisk for å fremme utviklingen Slemmestad og omegn.

Året etter, behandler de flere søknader noe som kan tyde på at flere innbyggere vet om ordningen lokalt eller at de velger å bruke mer tid på dette fremfor å gi innspill til handlingsplaner. Hele 69% av saksomfanget til Slemmestad Lokalsamfunnsutvalg går ut på å behandle saker. De fortsetter å levere innspill til endel handlingsplaner og temaplaner. Jeg finner ikke at de har ikke benyttet seg av initiativretten sin, da saksomfanget ikke avdekket saker som er tatt opp av lokalsamfunnet selv.

Slemmestad Lokalsamfunnsutvalg					
		2021		2022	
Hovedkategori	Beskrivelse	Antall	Andel i %	Antall	Andel i %
Søknadsbehandling	Godkjente og ikke godkjente søknadsbehandlinger	15	54 %	22	69 %
Innspill	Miljø	7	24 %		
	Friluft og Idrett	0	0 %		
	Oppvekst	0	0 %		
	Handlingsplan 2022-2026	0	0 %		
	Handlingsplan 2023-2026			1	3 %
	Samferdsel	3	10 %		
Høringsuttalelser	Samferdsel	1	4 %	9	28 %
Saksforslag	Samferdsel	1	4 %	0	0 %
	Kultur	1	4 %	0	0 %

	Totalt	28	100 %	32	100 %
--	--------	----	-------	----	-------

TABELL 5 SAKSOVERSIKT SLEMMESTAD 2021 OG 2022

5.2.3 HEGGEDAL LOKALSAMFUNNSUTVALG

I Heggedal, som i de andre utvalgene består syv valgte medlemmer samt fire varamedlemmer. I Heggedal lokalsamfunnsutvalg har de 9 møter både i 2021 og 2022 og behandler totalt 97 ulike saker. Saksomfanget indikere at de bruker de mye tid på å vurdere og kommentere handlingsplaner, temaplaner og gir sine innspill til saker som kommer fra de ulike utvalgene i kommunen. Det går eksempelvis igjennom åtte ulike handlings- og temaplaner og jobber grundig med å kommentere og gi saklige tilbakemeldinger på hvilke områder som er viktig for Heggedal i de ulike planene. Videre kan man se at de bruker en god del tid på å behandle søknader fra lokale organisasjoner og aktører. De behandler 26 søknader fra ulike foreninger om økonomisk støtte, hvor flesteparten bevilges. Allikevel ser vi at de bruker tid også her, hver søknad får sin begrunnelse og blir vedtatt eller avslått basert på kriterier som er satt.

Av saker tatt opp på eget initiativ er det i alt seks saker i 2021 og det er disse sakene som er interessante å følge videre for å se hvilken innflytelse de har hatt på den politiske dagsorden i kommunen.

I 2022 behandler de flere søknader. De behandler fortsatt en betydelig andel med søknader og bruker en del tid på dette. Det som utmerker seg her, er tiden de bruker på å komme med innspill og høringsuttalelser. Hele 60% av alle saker på protokollen fra møtene i 2022 går med på å komme med detaljerte innspill på handlingsplaner og temaplaner som er levert av kommunen. Av sakene som behandles er 90% enten å behandle søknader, å være et behandlingsorgan for kommunene eller å svare på planer som kommunen har satt. De har tatt opp fem saker på eget initiativ i 2022.

Heggedal Lokalsamfunnsutvalg					
		2021		2022	
Hovedkategori	Beskrivelse	Antall	Antall i %	Antall	Antall i %

Søknadsbehandling	Godkjente og ikke godkjente søknadsbehandlinger	11	25 %	14	30 %
Innspill	Miljø	4	9 %	0	0 %
	Friluft og Idrett	2	5 %	0	0 %
	Oppvekst	8	18 %	6	13 %
	Vann og vannmiljø	6	14 %		
	Handlingsplan 2022-2025	7	16 %		
	kultur			1	2 %
	Handlingsplan 2023-2026			2	4 %
	Kommuneplan 2022-2024			12	26 %
Høringsuttalelser		0	0 %	7	15 %
Saksforslag	Kultur	2	5 %	1	2 %
	samferdsel	4	9 %	4	9 %
	Totalt	44	100 %	47	100 %

TABELL 6 SAKSOVERSIKT HEGGEDAL 2021 OG 2022

5.3 SAKSOVERSIKT OVERSIKT I LOKALSAMFUNNSUTVALGENE BASERT PÅ EGET INITIATIV

I de neste avsnittene så vil jeg trekke frem de sakene som ikke omhandler søknadsvurderinger eller utvalgenes innspill på de ulike temaplanene som kommunen har sendt dem. Alle høringsuttalelser er heller ikke tatt med i neste oversikt. Det som fremkommer nå, er hvilke saker de tre utvalgene har tatt opp på eget initiativ som er et viktig funn for å kunne besvare problemstillingene. Disse sakene er direkte hentet fra møteprotokollene og gjengitt i oversiktene.

5.3.1 HEGGEDAL LOKALSAMFUNNSUTVALG

Av saker som er tatt opp på eget initiativ er det også en del og gjenspeiles i oversikten nedenfor. Denne oversikten er relevant for videre undersøkelser.

Kultur og Friluft	<p>Harmonisering av Asker Bibliotekene. Lik åpningstid og likt tilbud i hele kommunen</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder kommunen om å utvide bevilgning til å inkludere naturisbanene på Dikemark og Heggedal</p>
Samferdsel	<p>Plankedalsveien Heggedal – Utfordring med vedlikehold og trengs ettersyn av kommunen, mulig kommunal vei?</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder administrasjonen i Asker kommune om å utrede muligheten for å søke Viken Fylkeskommune om kommunal overtakelse av del av Fylkesvei 1439 i Heggedal. Strekningen Heggedalsveien fra Gjellumkrysset, gjennom Heggedal Sentrum og til Skjellestad ved utkjøringen fra gamle Heggedalsvei bør bli kommunal vei.</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg er kjent med at Asker kommune har besluttet å avslutte finansieringen av trafikkvakter på Røykenveien, altså bruke av Gammel nok prosjektet. Utvalget har nå registrert at denne meldingen har vakt betydelig negativ oppmerksomhet og bekymring i Heggedal. Bekymringen knytter seg til frykten for at særlig skolebarnas trafikksikkerhet nå reduseres. Krysset er svært utsatt for irregulær gjennomkjøring hvor lysreguleringen neglisjeres. Trafikkvaktene oppleves som en trygghetsfaktor. Lokalsamfunnsutvalget ber kommunen om å revurdere saken og omgjøre beslutningen om ikke lenger å finansiere trafikkvaktene.</p> <p>Grusing i halv bredde på gang- og sykkelveier For mange er spark et godt, og morsomt, framkomstmiddel på vinteren.</p> <p>Åmotveien og Rødsåsen bør vurderes som forkjørsvai.</p> <p>Matebusser fra/til Rødsåsen og Hallenskog til togavganger morgen og ettermiddag</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Matebusser fra/til Rødsåsen og Hallenskog til Heggedal skole ved skolestart og ved skole/SFO-slutt • Midt på dagen, for eks mellom kl 09 og 14, kan disse minibussene fungere som lokaltransport á la «Hent meg» (Rogaland) eller «Rosa busser» (Nordre Aker)
Oppvekst	Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder administrasjonen i Asker kommune om å prioritere at Øvre Hallenskog vel får kommunal bistand til å islegge lekeplass
Næringsliv	Sykehjem i Heggedal Det er avsatt tomt i Heggedal (g.nr 79, br.nr 1) til nytt sykehjem. Asker kommune har underdekning av sykehjemsplasser. Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil anmode om at arbeidet med realisering av dette prioriteres.

TABELL 7 HEGGEDAL LOKALSAMFUNNSUTVALG – SAKER SOM ER INITIERT AV UTVALGET

5.3.2 TOFTE LOKALSAMFUNNSUTVALG

Av saker som tas opp på eget initiativ er dette noe mindre enn i Heggedal. De har noen saker som angår deres lokalområde og som har en tilknytning til de Heggedal og Slemmestad, nemlig å harmonisere åpningstider i Asker og å kutte prisene på kulturskolen.

Kultur og Friluft	<p>Harmonisering av bibliotekene Asker med likt tilbud</p> <p>Dersom Asker kommunestyre vedtar forbud mot fyrverkeri i Holmsbu sentrum bes kommunen gå i dialog med lokalmiljøet og Holmsbu vel spesielt med tanke på å arrangere et felles fyrverkeri.</p> <p>Redusere heltidspris på kulturskole fra 5500 til 3000 per år.</p> <p>Det bes også foretas en vurdering av å etablere et bredere kulturskoletilbud i Asker sør.</p> <p>Lokalsamfunnsutvalget foreslår løsninger lignende «renovasjonsigloer» som står plassert i Holmsbu i havnen.</p>
-------------------	--

Tabell 8 Tofte Lokalsamfunnsutvalg – saker som er initiert av utvalget

5.3.3 SLEMMESTAD LOKALSAMFUNNSUTVALG

Når det gjelder saksbehandling og saker som blir tatt opp av eget initiativ kan jeg bare se at de har tatt opp to saker på to år.

Kultur og Friluft	Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ønsker å opprettholde tidligere fartsbegrensning på 15 knop for maskindrevne fartøyer som ferdes mellom øyer og langs land innenfor Asker kommunes grenser, helst senke denne til 10 knop Senke avgiftene på kulturskole
-------------------	--

TABELL 9 SLEMMESTAD LOKALSAMFUNNSUTVALG – SAKER SOM ER INITIERT AV UTVALGET

5.4 SAKSOVERSIKT I ASKER KOMMUNE

Videre i arbeidet at jeg gjennomgått alle møtene som er avholdt i 2020 og 2021 i de politiske utvalgene, formannskapet og kommunestyret i Asker kommune. I alt har jeg hatt en gjennomgang av 78 møteprotokoller i 2021 og 97 møteprotokoller i 2022 og i denne oversikten viser hvilken aktivitet som kan spores tilbake til lokalsamfunnsutvalgene. Det kan heller ikke utelukkes at saker som har blitt behandlet i lokalsamfunnsutvalgene ligger til behandling i administrasjonen og at det kan være en årsak til at jeg ikke finner flere av sakene i formannskapet, kommunestyret eller de politiske utvalgene. Det som er tydelig, er at jeg ikke finner noen spor av sakene fra lokalsamfunnsutvalgene i hverken de politiske utvalgene eller i kommunestyret. I oversikten nedenfor viser jeg sakene som er funnet i møteprotokollene i formannskapet, informasjonen som foreligger er direkte hentet uten noen form for redigering.

Politisk forum	Ansvarlig for saksfremlegg	Detaljert informasjon om saken	
Formannskapet 07.09.2021	Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag:	-Ved inn- og utkjørsler, tilfartsveier og trafikkfarlige steder langs fylkesvei ønsker Asker kommune bedre skilting og merking	Ikke vedtatt

		av kryssende sykkeltrafikk for økt trafiksikkerhet. -Under prioriterte strekninger for trafiksikkerhet, prioritet 2 Røykenveien ved Heggedal skole (lyskrysset): Asker kommune ønsker i tillegg gangbro i kryss Heggedalsvei/Røykenvei	
Formannskapet 07.09.2021	Ole Jacob Johansen (FrP) fremmet følgende forslag:	-Røykenveien Fv 167, Det etableres en bro eller en undergang til erstatning for lyskryss i Heggedal	Ikke vedtatt
Formannskapet 08.02.2022	Ole J. Johansen (FrP) tok opp følgende alternative forslag, tidligere fremmet i Utvalg for samfunnstjenester:	Anmodningen om kommunal overtakelse av fylkesvei i Heggedalsveien gjennom Heggedal sentrum fremmes for Viken fylkeskommune i Q1 2022. I anmodningen henstiller Asker kommune Viken fylkeskommune om at det må følge med årlige midler til vedlikehold.	Ikke vedtatt
Formannskapet 08.02.2022		-Gjennomføring av trafiksikkerhetstiltak på Heggedalsveien gjennom Heggedal sentrum søkes gjennomført i samarbeid med Viken fylkeskommune og aktører i lokalsamfunnet. - Asker kommune stiller seg positive til å finansiere trafiksikkerhetstiltakene på Heggedalsveien gjennom Heggedal sentrum.	vedtatt

TABELL 10 SAKSOVERSIKT ASKER KOMMUNE

6. ANALYSE OG KONKLUSJON

Dette kapitlet vil jeg diskutere funnene fra empirikapitlet og svare på de tre underspørsmålene som kan bidra til å forklare problemstillingen for oppgaven. Jeg vil først se på omfanget av sakene som er tatt opp, deretter se på hvilke typer saker som er behandlet før jeg avslutningsvis ser på hvilke saker som blir tatt opp i Asker kommune. Finner man spor etter sakene som lokalsamfunnsutvalgene tar opp på eget initiativ i kommunestyret, formannskapet eller i de fem forskjellige politiske utvalgene?

Sett fra mandatet fra Kommunestyret og for å kunne svare på oppgavens problemstillinger er det nødvendig å undersøke hvilke saker lokalsamfunnsutvalgene har behandlet i sine møter. Empiriske data som er lest og undersøkt består av to år med møtevirksomhet med gjennomsnittlig 9 møter i 2021 og 9 møter i 2022 i de tre utvalgene. Til sammen er det møtereferat fra 54 møter som er gjennomgått og kategorisert. Alle møtene avholdt i 2021 ble strømmet via teams så i tillegg til å lese gjennom alle saksdokumentene tilhørende hvert møte har jeg også sett mange timer med videooverføring fra møtene. Dette har gitt meg et uvurderlig inntrykk over hvordan utvalgene er sammensatt og hvordan de enkelte arbeider med saker de får inn og tar opp i egen regi. Medlemmene kommer naturligvis fra de geografiske områdene Tofte, Slemmestad og Heggedal og representerer ulike deler av befolkningen. Det er medlemmer som har politisk bakgrunn, noen underviser på skole, andre er bedriftseier og har dermed større innsikt i det lokale næringslivet. Det ble stilt krav om sammensetning for lokalsamfunnsutvalg (Asker Kommune, 2023). Disse kravene innebærer at minst et medlem skal representere lokale lag og foreninger, et medlem som representerer lokalt næringsliv og at minst to faste medlemmer skal være under 22 år (Asker Kommune, 2020). Om disse er fulgt helt opp av hvert enkelte utvalg er vanskelig å finne ut av, da det ikke finnes en oversikt over hvilken bakgrunn eller alder hvert enkelt medlemmene har. Medlemmenes bakgrunn gjenspeiler hvilke saker som opptar dem. De er bredt opptatt av ulike områder i lokalsamfunnet, blant annet næringsliv, skole og oppvekst, stedsutvikling og samferdsel. Kbro og Brandtzæg har kartlagt de ulike interesseområdene i oppstartsanalysen og man kan se at denne tematikken fortsetter i de sakene lokalsamfunnsutvalgene behandler (Kbro & Brandtzæg, 2020).

6.1 HVILKET OMFANG AV SAKER FINNER MAN I LOKALSAMFUNNSUTVALGENE?

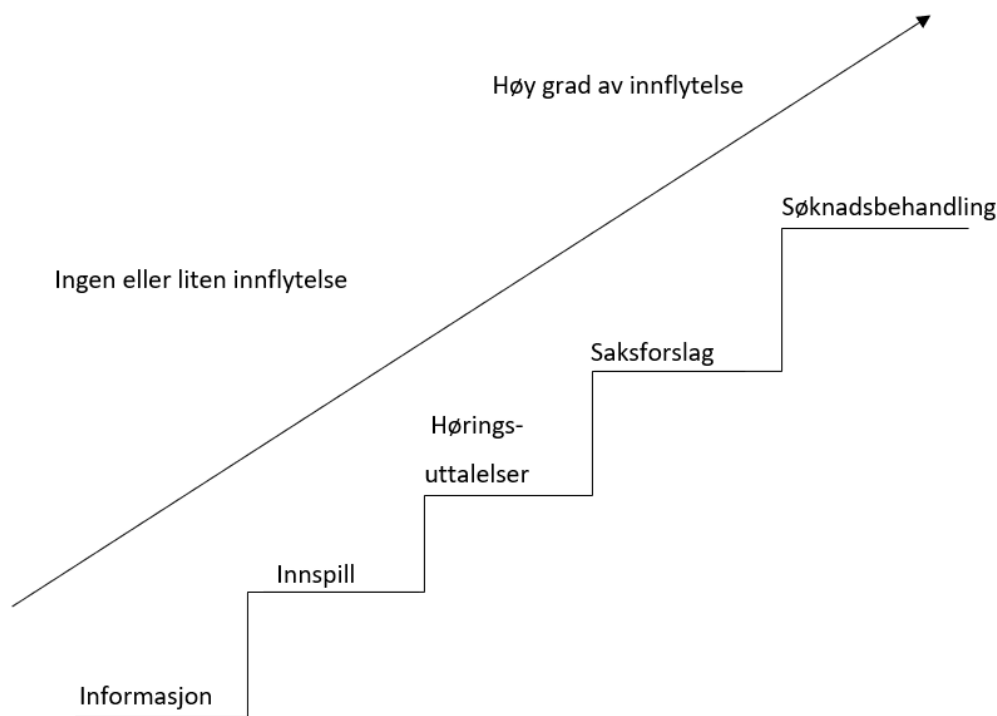
Når vi ser på ulike nærdemokratiske ordninger kan dette ha en forklarende faktor på omfanget av saker som behandles i de ulike ordningene. Klausen et al viser til en oversikt over hvilke former for innbyggermedvirkning som blir brukt mest i Norske kommuner og den viser at det er størst omfang av konsultasjon igjennom bruker undersøkelser. Det er også en del dialogbasert hvor man inviterer til folkemøter. Mindre brukt er medstyring hvor et lokalsamfunnsutvalg eller et nærdemokratisk organ har beslutningsmyndighet (Klausen, et al., 2013, ss. 29-30). Hvor mange saker kommer ovenfra som skal besvares kan ha betydning for hvor mye ressurser lokalsamfunnsutvalgene har til å ta opp på eget initiativ. Lokalsamfunnsutvalgene er regulert av kommuneloven og det stilles krav til saksbehandling, arkivrutiner og protokollering. Dette er regulert gjennom kommunelovens kapittel 11 samt i forvaltningsloven (Kobro, 2023). Kobro beskriver at dette skapte en del uro og forvirring i oppstarten av prøveordningen da handlingsrommet ble ganske begrenset av de stramme rammene som kommuneloven setter for folkevalgte organer. Dette betyr og ble bekreftet av kommuneadvokaten i starten av 2021 at møtevirksomheten måtte holdes til de oppsatte møtene og om nye møter skulle avholdes ville også disse bli protokollført og krav til sakliste og normal saksbehandling måtte behandles i henhold til kommuneloven. Dette kom som en overraskelse på kommuneledelsen ifølge Kobro og de ba om en ny vurdering fra kommunens sentralforbund som gav en litt annen vurdering (Kobro, s. 5). KS mente at utvalgene stod mer fritt til å ha samlinger og treff som ikke trengte å regnes som formell møtevirksomhet og som derfor ikke var bundet av de formelle rammene som de mer tradisjonelle møtene må ha. Dette førte til at signalene fra rådhuset ut mot de tre lokalsamfunnsutvalgene ble at de kunne skape sin egen måte å jobbe på og finne de løsningene som passet dem best. Kobro har fått tilbakemelding fra ett utvalgsmedlem som sier at «På den ene siden er utvalget oppnevnt av kommunestyret og, i likhet med kommunalpolitiske utvalg, fullt ut regulert av Kommuneloven og Asker kommunes saksbehandlingsreglement. På den annen side har utvalgenes mandat, som er nokså generelt og idealistisk utformet med svært få konkrete anvisninger, formuleringer som peker mot at utvalgene skal sørge for stedsutvikling og skape stedsidentitet» (Kobro, 2023, s. 5).

Omfanget av saker man ser i de ulike utvalgene varierer. Ser man på hva utvalgsmedlemmene svarte i oppstartsanalysen kan man se at 67% av de spurte er opptatt av stedsutvikling, noen som også synes å være en viktig årsak for opprettelse av lokalsamfunnsutvalgene. Dernest ser vi barn og oppvekst som er valgt av 42%. Samferdsel og kultur er også høyt oppe på hvilke områder medlemmene er opptatte av med 38% (2020). Ser man på de faktiske tallene viser de at 15% av sakene omhandler samferdsel, 9% omhandler oppvekst og 4% omhandler kultur. Dette er en sammenfatning av både innspill, høringsuttalelser og saker tatt opp på eget initiativ. Det som helt tydelig skiller seg ut, er søknadsbehandlingen. Av alle saker som behandles er det 48% som er søknadsbehandling. Dette er saker som kan kategoriseres som delegert myndighet jf. deltakertrappen (Jacobsen, 2020).

Kobro og Brandtzæg peker på to dilemmaer som lokalsamfunnsutvalgene har. Det ene er at de formelt sett er folkevalgte organer på lik linje med andre politiske utvalg, men det er tydelig at medlemmene ikke ser på seg selv med politiske verv, de er uavhengig av partistruktur og ønsker å være lokalsamfunnets ambassadører. Det andre dilemmaet er at lokalsamfunnsutvalgene er organisert som rådhusets forlengede arm, altså at de skal formidle og ta stilling til kommunale planer, reguleringer, temaplaner og lignende, en ovenfra og ned perspektiv. Dette fører muligens til at tiden som er berammet i de månedlige møtene blir spist opp av å ta stilling til disse sakene som kommer ovenfra i stedet for å ha fokus på det som utad er kommunisert – å styrke lokaldemokratiet med et nedenfra og opp perspektiv (Kobro & Brandtzæg, 2021)

At de tre lokalsamfunnsutvalgene har tatt opp få saker på eget initiativ kan forklares med Mortensens teori om flaskehals. Det at lokalsamfunnsutvalgene bruker mye tid på å behandle saker som kommer fra administrasjonen og politikerne har gitt dem for mye å gjøre til å ha tid og kapasitet til å ta opp egne saker (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022, s. 66)

For å forstå hvilken form for innflytelse de tre lokalsamfunnsutvalgene har på den politiske dagsorden i Asker kommune vil jeg videreutvikle deltakertrappen tilpasset sakene som behandles i lokalsamfunnsutvalgene i Asker kommune.

figur 3 deltakertrapp asker kommune

Selv om det er innspillene, høringsuttalelsene, sakene og søknadsbehandlingene som er kategorisert og inkludert i empirien så har alle tre utvalgene fått informasjon fra kommunens ulike politiske utvalg og en del politikere som har informert utvalgene om hvilke planer og saker som behandles i Asker kommune. Dette har skjedd i de ordinære møtene til lokalsamfunnsutvalgene og dermed også tatt av tiden de har hatt til å diskutere og ta opp andre forhold. Denne form for medvirkning legges helt nede på deltakertrappen hvor lokalsamfunnsutvalgene ikke har noen innflytelse, men er kun en mottaker for informasjon fra beslutningsmyndigheten. Det Klausen (2013) beskriver som lokalutvalg rammer godt inn hva som har blitt gjort i Asker kommune. Under denne rammen er det gitt beslutningsmyndighet over egne midler som det også er gjort i Asker kommune. Det trekkes også frem at de er en rådgivende instans og kan høres i saker som angår deres demografiske område.

6.2 HVILKE TYPER SAKER BEHANDLES?

Når det gjelder spørsmål om hvilke saker som opptar LSU'ene så er det variasjon mellom de tre utvalgene. Mens Tofte har stort fokus på stedsutvikling og næringsutvikling har Heggedal og Slemmestad fokus på samferdsel i tillegg. Alle utvalgene har gitt sine innspill på temaplaner, men ingen av utvalgsmedlemmene har selv tatt opp mange saker mot kommunen og derfor kan man stille spørsmål ved handlingsrommet til utvalgene. Føler de seg i posisjon til å bruke initiativretten sin? Dette kan muligens falle tilbake på kommunens tilrettelegging for utvalgene. I undersøkelsen (Kobro & Brandtzæg, Godt begynt er halvt fullendt? En oppstartsanalyse, 2020) peker noen av medlemmene på at det mangler infrastruktur og styringssystem, og i noen grad legitimitet for deres arbeid.

Hvilke saker som behandles i lokalsamfunnsutvalgene har tett tilknytning til det mandatet de har fått. Kobro og Brandtzæg (2021) viser til et dobbeltmandat, på den ene siden er de kommunens forlengende arm mot lokalbefolkningen, på den andre skal de være representanter for innbyggerne i de ulike delene av kommunen. På spørsmål om hvordan arbeidet har samsvart med mandatene svarer ett knapt flertall at de i hovedsak har fylt rollen som kommunens forlengede arm, mens 33% sier at det har vært en balanse. Kun 10% svarer at de i hovedsak har fylt rollen som lokalsamfunnets ambassadør (Kobro & Brandtzæg, 2021, s. 18).

Hvis vi går tilbake til de ulike mandatene som kommunen har satt ser man at lokalsamfunnsutvalgene er satt sammen for å styrke lokaldemokratiet og de skal jobbe for at lokale aktører og innbyggere skal kunne påvirke på politiske saker som angår lokalsamfunnet. Funnene fra datainnsamlingen viser at lokalsamfunnene legger mye tid på å behandle kommunens planer og dermed bidrar til å skape legitimitet, men som også vil være deltakelse uten noen form for reell påvirkning på den politiske dagsorden (Arnstein, 1969).

I alt har de tre lokalsamfunnsutvalgene tatt opp 15 saker ved bruk av initiativretten i løpet av 2021 og 2022, av disse har kun 4 blitt tatt opp sentralt i kommunen. Enkelte saker har blitt vedtatt mens andre ikke. Det er ikke mulig å konkludere på hvorfor ikke flere saker har blitt videreført inn til politikerne, men teorien tilsier at det er utfordrende for aktører som står litt

på sidelinjen av de mer tradisjonelle politiske organene å nå gjennom og influere den politiske dagsorden.

Det er ulike typer saker som behandles. Å senke prisene på kulturskole er noe som er ønsket og tatt opp av både Tofte og Slemmestad og går i så måte utover mandatet som tilsier at de har initiativrett på saker som omhandler deres område. Kulturskole finner man lokalisert i området til Slemmestad og Tofte, men avgiftene styres sentralt og det kan derfor tenkes at dette kan være en årsak til at disse sakene ikke er tatt opp i noen av utvalgene, formannskapet eller kommunestyret.

Det samme gjelder for bibliotekene. Det er tatt opp fra både Heggedal og Tofte et ønske om å harmonisere tilbudet over hele kommunene. Selv om det er bibliotektilbud både i Heggedal, Tofte og Slemmestad berører dette hele kommunen og derfor går Heggedal og Tofte lokalsamfunn utover sitt mandat.

Heggedal lokalsamfunnsutvalg tar opp en del saker som omhandler samferdsel. Spesielt gjelder dette trafiksikkerheten ved Røykenveien som er skolevei for veldig mange. Det er ingen kjent sak at denne veien er diskutert, både i lokalavisen og i lokalsamfunnsutvalget (Berthelsen, 2022) (Asker kommune).

I hovedsak behandler de søknader fra ulike lokale aktører, I disse sakene har de delegert beslutningsmyndighet noe som ifølge Arnsteins deltakertrapp (1969) betyr at de har høy grad av innflytelse på dette området. I tillegg behandler de mange saker som kommer fra politikerne og administrasjonen i kommunen som temaplaner og handlingsplaner. Disse kommenterer lokalsamfunnsutvalgene og gir innspill til. Dette faller inn under informasjon eller i noen grad konsultasjon og gir liten eller ingen reell innflytelse fra lokalsamfunnsutvalgene.

De leverer også en del høringsuttalelser på enkelte områder. Høringsuttalelser er noe alle innbyggere har rett på å gi i åpne høringsrunder, men gir heller ingen direkte form for innflytelse da det ikke er lovfestet at politikerne trenger å ta hensyn til uttalelsene videre inn i beslutningsprosesser (Tjernshaugen, Berg, & Gisle, 2022).

6.3 I HVILKEN GRAD FØLGES SAKENE OPP I DE SENTRALE POLITISKE ORGANENE I ASKER?

For at en nærdemokratisk ordning skal ha legitimitet og oppnå engasjement blant innbyggerne er det avgjørende at deltakelsen er effektiv og at man ser resultater av deltakelsen (Fung, 2006). Funnene gjort i midtveisevalueringen til Kobro og Brandtzæg forteller oss noe om hvilken motivasjon utvalgsmedlemmene har hatt og i hvilken grad de føler at de har hatt en påvirkning. I oppstarten så vi at det var høy grad av motivasjon blant utvalgsmedlemmene, det som viser seg omtrent ett år senere er at motivasjonen har dalt en del. Dette kan ha en sammenheng med at de behandler mange søknader og behandler temaplaner og saker som kommer fra kommunen og bruker mindre tid, behandler færre saker av eget initiativ. I 2021 svarte 54% at de i stor grad og svært stor grad var motiverte mens 19% lå på den andre delen av skalaen (Kobro & Brandtzæg, Så langt - så godt? Midtveisevaluering av en lokaldemokratisk ordning i, 2021).

Ser man mer detaljert i de tre ulike utvalgene ser vi at Kobro og Brandtzæg bemerker seg er at det i Heggedal og Slemmestad er flere som har mye lavere motivasjon mens i Tofte har en høy andel svart at motivasjonen har økt siden oppstart. Heggedal og Slemmestad at 33,3% av de spurte at motivasjonen er lavere i 2021 enn i 2020, mens i Tofte kan vi se at hele 49% har litt høyere eller mye høyere motivasjon. Det er interessant, da spørsmålet blir om dette er en årsakssammenheng til hvilken gjennomslagskraft de tre utvalgene har hatt det første året, eller om det går på hvilke forventninger man har hatt. Det er hentet ut to sitater, et fra Heggedal som beskriver at arbeidet er mer resurskrevende enn forventet

Erfaringene gjennom det første året har vist meg at lokalsamfunnsutvalget er noe mer og annerledes enn et vanlig folkevalgt utvalg. Det er en hybrid mellom sistnevnte og frivillig, ubetalt arbeid i lokalmiljøet. Det er vesentlig mer arbeids- og ressurskrevende enn jeg hadde forutsett. (Kobro & Brandtzæg, 2021, s. 13)

I Slemmestad bemerker forskerne at medlemmene hadde forventninger til raskere innflytelse som ikke er innfridd. Og at det er mye byråkrati og at de har blitt nok et utvalg for behandling av kommunale saker.

I Tofte derimot kan de se ut som at medlemmene ikke hadde like store forventninger til jobben de var valgt til å gjøre. Dermed har man en mer positiv holdning. Sitat fra ett utvalgsmedlem i Tofte sier:

Jeg gikk inn i arbeidet og var usikker på hva vårt mandat skulle være. Sånn sett var forventningene nøkterne. I så måte har det vært over all forventning.

(Kobro & Brandtzæg, 2021, s. 13)

Mens en annen påpeker:

Visste ikke helt hva jeg/vi skulle forvente. Gode erfaringer så langt, spennende å bli kjent med lokalmiljøet på en grundig måte. Mange gode samtaler med andre i lokalmiljøet og føler at jeg har blitt godt kjent med alt som skjer lokalt.

(Kobro & Brandtzæg, 2021, s. 14)

Det er totalt fire saker som jeg finner igjen i saksbehandlingen i de sentrale politiske organene i Asker kommune etter å ha gjennomgått alle møteprotokoller for alle utvalgene, formannskapet og kommunestyret. Som nevnt tidligere dreier dette seg om 175 dokumenter som viser alle saker som har vært oppe til diskusjon og behandling i de ulike organene. Av alle saker kan man finne direkte spor av lokalsamfunnsutvalgene i 2% av alle møteprotokoller. Det er ikke gjort en gjennomgang av hvor mange saker Asker kommune totalt har behandlet i løpet av 2021-2022 men ved å sammenligne antall møter med hvor ofte lokalsamfunnsutvalgenes saker er nevnt kan man tyde på innflytelsen på den politiske dagsorden er minimal. Dette kan tyde på at erfaringene gjort fra Fredrikstad også er gyldige for Asker (Klausen, et al., 2013). Det er Asker kommune som er beslutningsmyndighet og som bestemmer hva som havner på den politiske dagsorden.

Sett i lys av den tredje dimensjonen i den demokratiske kube til Fung (Fung, 2006) kan man se hvilken påvirkning lokalsamfunnsutvalgene kan ha på den politiske beslutningsprosessen. Det finnes få tegn til at politikerne eller administrasjonen i Asker kommune på noen måte har forpliktet seg til å videreføre eller avgjøre politiske diskusjoner basert på innspill fra lokalsamfunnsutvalgene basert på datamaterialet behandlet i denne oppgaven. Ser man på

det vedtatte reglementet for lokalsamfunnsutvalgene kan man se en antydning på noe annet. Disse sier nemlig at «utvalgene skal høres i saker som angår lokalområdet, og medvirke i planprosesser som berører området» (Asker kommune, 2020). Dette kan tolkes som at Asker kommune forplikter seg til å høre på lokalsamfunnsutvalgene og la dem medvirke i planprosesser som kommer fra kommunen. Det de ikke har forpliktet seg til er å ta opp saker som utvalgene selv har initiert, de åpner for at lokalsamfunnsutvalgene kan ta opp egne saker, men forplikter seg ikke til noe utover det.

Funnene gjort er at Formannskapet i Asker kommune har tatt opp alle de fire sakene som kommer fra lokalsamfunnsutvalgene. Disse dreier seg utelukkende om veiene rundt Heggedal skole, altså Røykenveien med Gjellumkrysset og Heggedalsveien. Begge disse veiene er fylkesveier og som nevnt stadig nevnt i lokale medier. Hvorfor disse havner på den politiske dagsorden i 2021 og 2022 er uvisst, men noe av det Tiebout (Tiebout, 1956) tar opp er at den politiske agenda har en tendens til å endre seg når man ser nyopprettede nabolag. Hele Heggedal har vært igjennom en massiv utbygging med flere nye boligområder, ny skole og nytt sentrum de siste 10 årene (Asker Kommune, 2022). Dette kan være en årsak til at trafiksikkerheten for skolebarn i Heggedal har hatt stort fokus generelt på grunn av stedsutvikling og derfor kan man se en antydning til at politikerne i Asker kommune har et høyere søkelys på nettopp dette området fremfor sakene fra de to andre lokalsamfunnsutvalgene.

Hvem som er med i de ulike utvalgene kan bidra inn i tolkningen av funnene gjort i empirien. Heggedal lokalsamfunnsutvalg har flere medlemmer som er eller har vært aktive i lokalpolitikken før og dette kan ha en innvirkning på hvilke saker som ble tatt opp i Asker kommune. Fungs demokratiske kube trekker frem at hvem som deltar kan ha en betydning på hvilken den politisk beslutningsprosess (Fung, 2006). Det vi vet fra utvalgsprosessen til lokalsamfunnsutvalgene i Asker kommune er undersøkelsene gjort av (Kobro & Brandtzæg, 2020). Der ble medlemmene spurt om hvordan de ble med i prosjektet. I denne undersøkelsen svarte 16 at de ble spurt av valgkomiteen i kommunen om å bli med, og 5 tok selv initiativ til det selv eller ble med etter deltakelse på folkemøte. Undersøkelsen viser også at majoriteten av medlemmene ikke har noe politisk erfaring fra tidligere noe som kan tyde på en strategi fra

kommunen om å rekruttere bredere (Kobro & Brandtzæg, 2020). Dette bringer oss til den andre metoden som er selektert rekruttering. Selv om mange av de helt uerfarne fra politisk arbeid, er det et fåtall som svarer at de har vært aktive på lokalt nivå, disse sitter i Heggedal Lokalsamfunnsutvalg. Dette kommer også frem i rapporten til Kobro og Brandtzæg hvor det er tydelig at noen er klare på hvordan rammene skal være med innspill, protokollføring og lignende (Kobro & Brandtzæg, 2020).

En annen årsak til at det ikke er viet mye plass til sakene fra lokalsamfunnsutvalgene i Asker kommune kan være den politiske stabiliteten (Mortensen, Loftis, & Seeberg, 2022). I Asker har den politiske makten ligget hos Høyre siden 2007 (Valgdirektoratet, 2023) og har over lang tid vært en «blå» kommune. Dette kan påvirke lokal medvirkning på to måter. Det ene er at konkurrerende partier kan føle på et behov for å følge opp og høre på de lokale stemmene for å vinne stemmer i kommunevalget, mens de med politisk flertall kan tenke at hva de gjør og hvordan de behandler sakene som kommer nedenfra ikke vil ha noen reell effekt på kommende kommunevalg fordi de står så sterkt i det generelle politiske klima. Det kan være et reelt ønske om å unngå for bred deltakelse i de politiske prosessene og derfor havner ikke flere av sakene til lokalsamfunnsutvalgene på den politiske dagsorden i den sentrale beslutningsmyndigheten (Schattschneider, 1960).

Funnene gjort i denne oppgaven stemmer godt overens med det noen av medlemmene i lokalsamfunnsutvalgene mener. At det finnes få tegn til at lokalsamfunnsutvalgene har noen form for delegert myndighet utover å fordele midler. «Enhver tanke, bl.a. fremsatt fra min side, om i forsøksperioden å være så nytenkende, politisk fremsynt og kall det dristig, at man prøvde ut om utvalgene kunne få delegert myndighet fra kommunestyret til å treffe avgjørelse i egnede sakstyper, har falt på stengrunn. Heller ikke synes utvalgenes høringsuttalelser eller andre innspill å ha blitt vektlagt særlig mye i kommunen» (Kobro, s. 5).

6.4 OPPSUMMERING

I hvilken grad og hvordan har lokalsamfunnsutvalgene Tofte, Heggedal og Slemmestad påvirket den politisk dagsorden i Asker kommune?

I et avsluttende og oppsummerende kapittel vil jeg trekke frem hvilken form for innflytelse de tre lokalsamfunnsutvalgene har hatt. Dette i lys av deres eget perspektiv som beskrevet av Kobro i et mellomnotat til kommunedirektøren, men også i lys av Archon Fungs demokratiske kube for å belyse i hvilken grad lokalsamfunnsutvalgene har hatt innflytelse og påvirket den politiske dagsorden i Asker kommune.

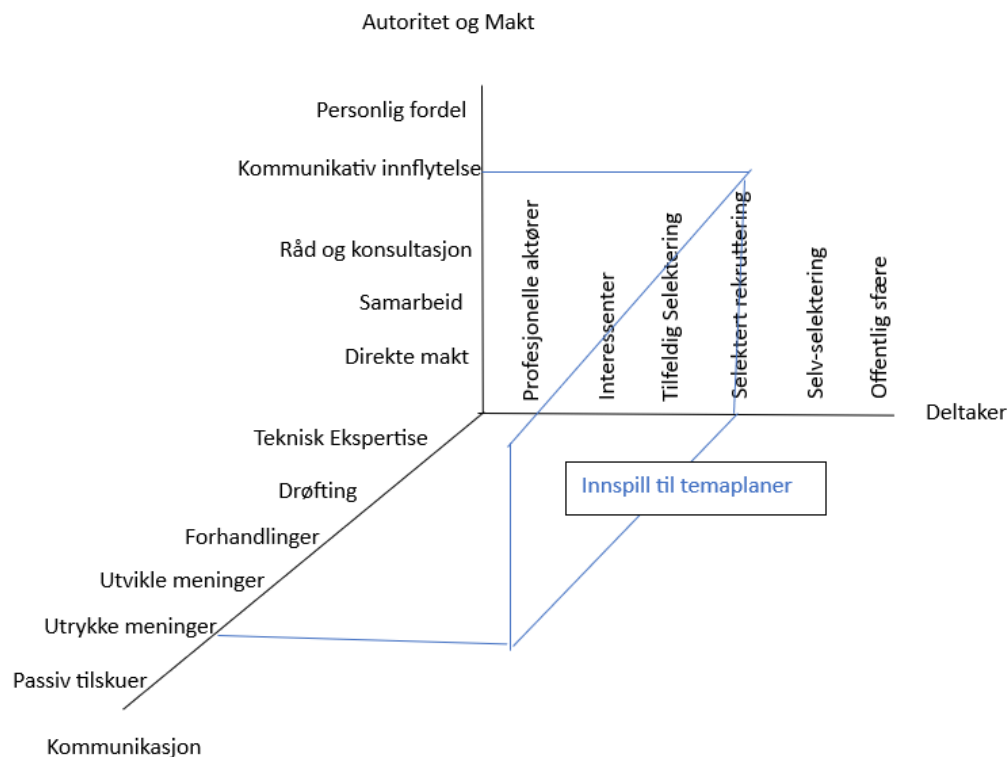
Kobro har skrevet en mellomrapport (Kobro, 2023) i arbeidet mot sluttrapporten som ta opp noe interessant. Tilbakemelding fra et av medlemmene er at «.....finder jeg få forventninger eller føringer fra kommunen vis-a-vis utvalgene om at de skal være et tydelig, aktivt og viktige element i demokratiske prosesser i området. Med dette mener jeg; å være et ledd i det representative- så vel som i det deltakende demokratiet, i nærdemokratiet. Dette til tross for at det er nettopp det navnet som kommunen gav til forsøksprosjektet: Nærdemokratiske ordninger». Vedkommende avslutter med å si at «Enhver tanke, bl.a. fremsatt fra min side, om i forsøksperioden å være så nytenkende, politisk fremsynt og kall det dristig, at man prøvde ut om utvalgene kunne få delegert myndighet fra kommunestyret til å treffe avgjørelse i egnede sakstyper, har falt på stengrunn. Heller ikke synes utvalgenes høringsuttalelser eller andre innspill å ha blitt vektlagt særlig mye i kommunen». (2023, s. 5)

Selv om disse tankene er fra en person, fra et utvalg synes det å være en tendens gjennom rapportene til Kobro og Brandtzæg om en forsøksordning som ikke har truffet helt når det gjelder kommunikasjon, intensjon og mandat.

Med den demokratiske kuben som rammeverk kan man se på de ulike kategoriene av saker som behandles i lokalsamfunnsutvalgene og se på hvilken påvirkning de har på den politiske dagsorden i Asker kommune.

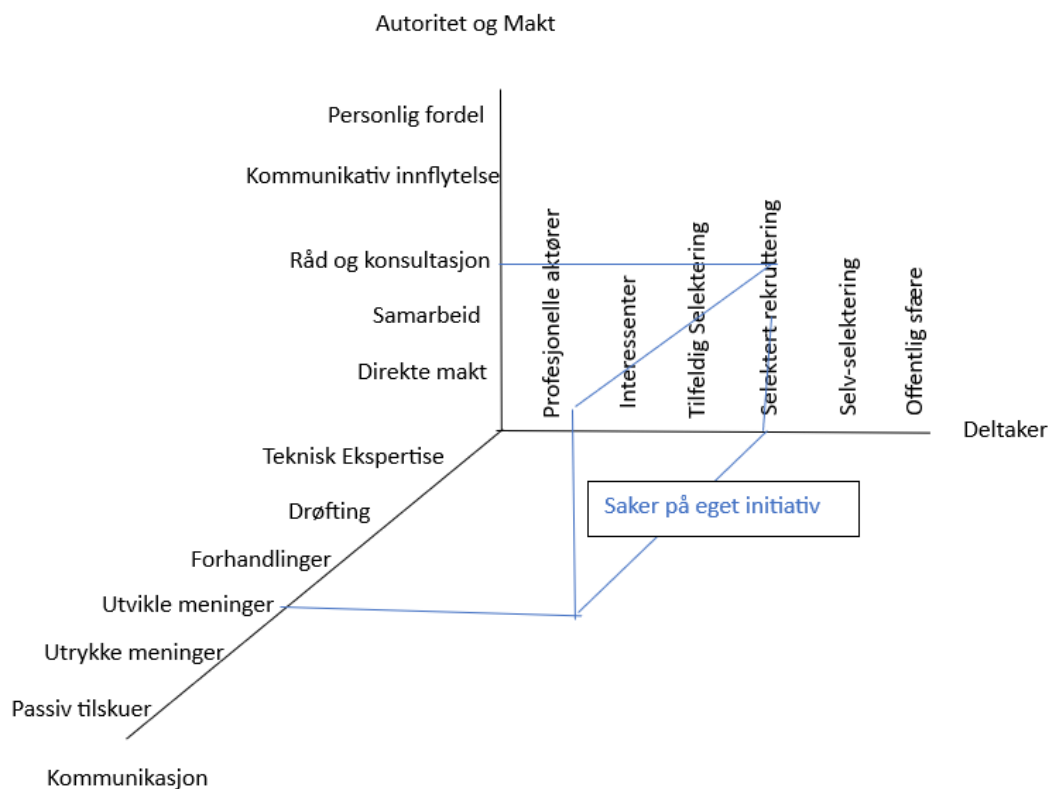
Den kategorien man kan se gir minst innflytelse er når lokalsamfunnsutvalgene gir innspill og høringsuttalelser på planprosesser og temaplaner som kommer fra kommunen. De har svært

liten innflytelse på om deres meninger blir hørt og tatt med i videre vurdering. De utvikler heller ingen nye politiske prosesser, men kommenterer basert på egne meninger.

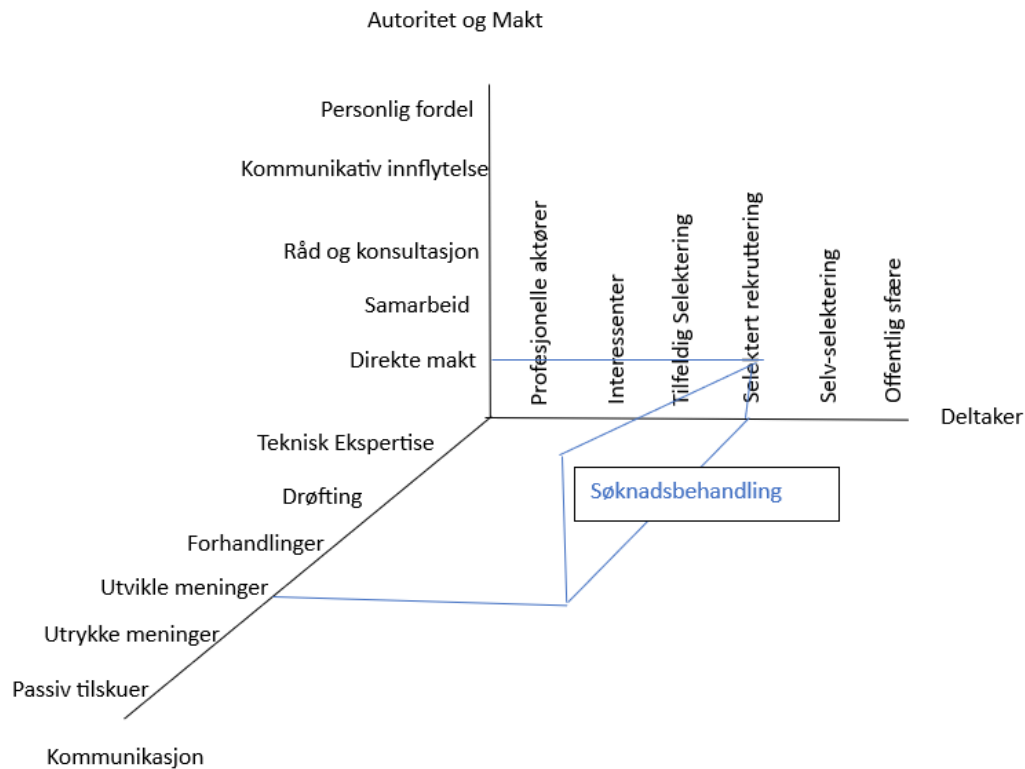
FIGUR 4 DEMOKRATISKE KUBE INNSPILL

Saker som blir tatt opp på eget initiativ vil ha en noe høyere grad av autoritet og makt da disse blir fremlagt for kommunen som råd til hva som bør gjøres noe med. Eksempelvis kan dette refereres tilbake til samferdsel problematikken i Heggedal. Problemet vil være at ifølge Fung så er de ikke profesjonelle aktører eller ha noen teknisk ekspertise som gir dem nok legitimitet i arbeidet til at politikerne nødvendigvis vil ta deres meninger videre.

FIGUR 5 DEMOKRATISKE KUBE SAKER

Den siste kategorien kartlagt i denne oppgaven er søknadsbehandling. I denne kategorien ser vi at utvalgene har direkte makt, det er de som bestemmer hva og hvem midlene skal gå til. Dessuten gir de vurderinger og utvikler egne meninger på om søknadene oppfyller kravene for at noen skal motta midler eller ikke.

FIGUR 6 DEMOKRATISKE KUBE SØKNADER

Det er ulike oppfatninger innad i lokalsamfunnsutvalgene om hvilken påvirkning de har på den politiske dagsorden, og funnene i denne oppgaven peker på at saker som utvalgene selv tar opp får liten oppmerksomhet. Dette betyr nødvendigvis ikke at de ikke har en form for innflytelse på den demokratiske prosessen, nær 50% av alle sakene de behandler har de direkte bestemmelsesmyndighet over, noe som i det store bilde betyr at de har relativt høy grad av makt i lokalsamfunnene.

Ser vi tilbake til lokalsamfunnenes mandater ser man ingen former for forpliktelser hos kommunen. De skal høres i saker, de skal medvirke i planprosesser, og de har initiativrett. I tillegg disponerer de egne midler til lokale tiltak. Politikerne og administrasjonene i Asker kommune legger opp til at lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Tofte og Slemmestad skal delta i beslutningsprosesser, men gir ingen forpliktelser til å faktisk påse at sakene som lokalsamfunnene tar opp havner på den politiske dagsorden.

Problemet ligger kanskje heller på hvilke mandat og hva som ble kommunisert fra politikerne i starten av prosjektet.

7. PRAKTISK BIDRAG OG VIDERE FORSKNING

Denne oppgaven har hatt som mål å se på lokalpolitikk på saksnivå og hvordan nærdemokratiske ordninger fungerer i en kommune. Jeg har sett på hvor mange saker som blir behandlet i tre ulike lokalsamfunnsutvalg og hvilke av disse sakene som har havnet på den politiske dagsorden i Asker kommune. Det finnes andre forskningsbidrag som beskriver ulike former for nærdemokratiske ordninger og den som synes å være mest komparativ er lokalsamfunnsutvalgene fra Fredrikstad kommune. Etter mitt syn kan nærdemokratiske ordninger fungere hvis målet og mandatet tilpasses ordningen. Mandatet som er gitt til Heggedal, Tofte og Slemmestad synes å være for bredt og idealistisk til at det er realistisk å tenke at dette blir fulgt opp i sentrale beslutningsmyndigheter. Ved å skape en nærdemokratisk ordning som har som mandat å skape lokalt engasjement, lage og tilrettelegge for aktiviteter for innbyggerne i lokalmiljøet og være kommunens utstrakte arm for lokale stønader vil nok en slik ordning fungere bedre for de som da velger å engasjere seg i lokalmiljøet.

Studier har alltid både styrker og begrensninger, og det er viktig å forstå begge deler for å kunne tolke resultatene på en god måte. Validiteten ved en oppgave forteller oss hvor pålitelige resultatene er. Denne oppgaven presenterer en case og selv om resultatene i denne undersøkelsen er pålitelige kan de ikke generaliseres fordi utvalget er for smalt. Jeg har heller ikke kontrollert resultatene mot en kontrollgruppe slik at effekten kan måles. Studien har høy reliabilitet da dataen som er samlet inn er dokumentbaser og ikke prosessert mer en nødvendig.

Det kreves mye av både politikere, administrasjonene og ikke minst innbyggerne som velger å delta i ulike nærdemokratiske organ. Man må tilrettelegge for at arbeidet som legges ned er effektivt og får legitimitet gjennom prosesser som fungerer for alle parter. Nærdemokratiske ordninger er viktig for et velfungerende lokaldemokrati hvis det fungerer!

LITTERATURLISTE

- Arnstein, S. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners*.
- Asker Kommune . (2022, 06 02). *Asker mot 2030*. Hentet fra Utvikling av Heggedal: <https://www.asker.kommune.no/asker-mot-2030/stedsutvikling/heggedal/>
- Asker Kommune. (2019, 10 15). *Asker kommune/Politikk*. Hentet fra Hovedutvalgene: <https://www.asker.kommune.no/globalassets/politikk/dokumenter/vedtatt-reglement---hovedutvalgene.pdf>
- Asker kommune. (2020, 01 28). *politikk*. Hentet fra Vedtatt reglement lokalsamfunnsutvalg: <https://www.asker.kommune.no/globalassets/politikk/vedtatt-reglement---lokalsamfunnsutvalg.pdf>
- Asker Kommune. (2020, 01 28). *Relement for lokalsamfunnsutvalg* . Hentet fra Asker kommune/politikk: <https://www.asker.kommune.no/globalassets/politikk/vedtatt-reglement---lokalsamfunnsutvalg.pdf>
- Asker Kommune. (2022, 07 14). *Heggedal Lokalsamfunnsutvalg*. Hentet Januar 2023 fra Asker kommune: <https://www.asker.kommune.no/politikk/politiske-styring/heggedal-lokalsamfunnsutvalg/>
- Asker kommune. (2023, 05 08). *Asker kommune*. Hentet fra Delta i nærdemokratiet: <https://www.asker.kommune.no/om-asker-kommune/askermagasinet/arkiv/2020/delta-i-nardemokratiet/>
- Asker Kommune. (2023, 04 05). *Asker Kommune*. Hentet fra Politisk Organisering: <https://www.asker.kommune.no/politikk/politiske-styring/>
- Asker Kommune. (2023, 04 07). *Asker Kommune*. Hentet fra Politikk: <https://www.asker.kommune.no/globalassets/politikk/vedtatt-reglement---lokalsamfunnsutvalg.pdf>

- Asker kommune. (u.d.). *Asker Kommune*. Hentet fra Politiske møter og dokumenter: <https://www.aker.kommune.no/politikk/politiske-moter-og-dokumenter/?y=2020&v=c#result>
- Asker Kommune, R. K. (2016, 05 12). *Abbr.no*. Hentet fra Intensjonsavtale for nye Asker: <https://abbr.no/wp-content/uploads/2018/04/3.-Intensjonsavtalen-for-nye-Asker.pdf>
- Berthelsen, M. (2022, 09 28). *Budstikka*. Hentet fra Meninger: <https://www.budstikka.no/ikke-tid-til-a-snakke-med-folk-i-heggedal-om-trafikksikkerhet-viken/o/5-55-1277903>
- Birkland, T. A. (2019). *An introduction to the policy proces. Theories, concepts and models og public policy making*. New York: Routledge.
- Bobbio, L. (2019). Designing effective public participation. (T. a. Francis, Red.) *Policy and society*, ss. 41-57.
- Crenson, M. c. (1971). *The Un-Politics of Air Pollution: a Study of Non-Decisionmaking in the Cities*. Baltimore og London: The Johns Hopkins Press.
- Dahl, R. A. (1967). The City in the duture og democracy. *American Pilitcal Science Review*, ss. 953-970.
- Dearing, J. W., & Rogers, E. M. (1996). *Agenda-setting*. Thousand okas, CA: SAGE.
- Distriktsenteret. (2020, 01 23). *Distriktsenteret*. Hentet 02 2023 fra Innbyggertorg og lokalsamfunnsutvalg i kommunens lokalsentra: <https://distriktssenteret.no/eksempel/innbyggertorg-og-lokalsamfunnsutvalg-i-kommunens-lokalsentra/>
- Eissler, R., Mortensen, P. B., & Russel, A. (2016). Local Government agenda setting. I N. Zahariadis, *Handbook of Public Policy Agenda Setting* (s. 512). Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

- Fung, A. (2006, 12 1). Varieties of Participation in Complex Governance. *Public Administration Review*, ss. 66-75.
- Glasgow, R. E., Vogt, T. M., & Boles, S. M. (1999, 09). Evaluating the public health impact of health promotion interventions: the RE-AIM framework. *American journal of public health*, ss. 1322-7.
- Grønmo, S. (2020, 4 3). *snl.no*. Hentet fra Reliabilitet: <https://snl.no/reliabilitet>
- Hammond, T. H. (1993, 01). Toward A General Theory of Hierarchy: Books, Bureaucrats, Basketball Tournaments, and the Administrative Structure of the Nation-State. *Journal of Public Administration Research and Theory: J-PART*, ss. 120-145.
- Hanssen, G. S., Klausen, J., & Winsvold, M. (2013). *Erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden, NIBR*.
- Hunter, F. (1953). COMMUNITY POWER STRUCTURE: A STUDY OF DECISION MAKERS. I *COMMUNITY POWER STRUCTURE: A STUDY OF DECISION MAKERS*. Chapel Hill: University of North Carolina Press.
- Jacobsen, D. I. (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Kristiansand: Fagbokforlaget.
- Jacobsen, D. I. (2020). kommunen som politisk arena. I *Perspektiver på kommune-norge* (ss. 141-150). Bergen: Fagbokforlaget.
- Jones, B. D., Baumgartner, F. R., & Talbert, J. C. (1993, 09 02). The Destruction of Issue Monopolies in Congress. *American Political Science Review*, ss. 657-671.
- Kingdon, W. J. (1984). *Agendas, Alternatives and Public Policies*. Boston: Little, Brown and Company.
- Klausen, J., Arnesen, S., Christensen, S., Folkestad, B., Hansen, G. S., Winsvold, M., & Aars, J. (2013). *Medvirkning med virkning? Innbyggermedvirkning i den kommunale*. Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning.

- Kobro, L. U. (2023). *Nærdemokratiske ordninger. Notat til kommunaldirektøren i Asker kommune*. Universitetet i Sørøst-Norge.
- Kobro, L. U., & Brandtzæg, B. A. (2020). *Godt begynt er halvt fullendt? En oppstartsanalyse*. Porsgrunn/Bø: Universitetet i Sørøst-Norge/Telemarksforskning.
- Kobro, L. U., & Brandtzæg, B. A. (2021). *Så langt - så godt? Midtveisevaluering av en lokaldemokratisk ordning i*. Porsgrunn/Bø: Universitetet i Sørøst-Norge/Telemarksforskning.
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2022, 03 23). *Kommuneloven*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommuneloven>
- Kommunal- og forvaltningsdepartementet. (2013-2014). *Storting.no*. Hentet fra Innstilling 300 S: <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/innstillinger/stortinget/2013-2014/inns-201314-300.pdf>
- Leseth, A. B., & Tellmann, S. M. (2008).
- Mortensen, P. B., Loftis, M. W., & Seeberg, H. B. (2022). *Explaining local policy agendas*. Aarhus: Palgrave Macmillan.
- Regjeringen. (2018, 01 23). *Regjeringen.no*. Hentet fra Kommuner og regioner: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunestruktur/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/kommunen-og-innbyggerne/nardemokratiske-ordninger/id2425372/>
- Regjeringen.no*. (2014, 11 24). Hentet fra Kommuner og regioner: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunestruktur/Nyheter-kommunereform/Kommunereform-for-fremtidens-velferd/id759695/>
- Ringholm, T. (2014, 10 23). *Distriktsenteret*. Hentet fra NORUT: <https://distriktssenteret.no/wp-content/uploads/2014/10/141023-WS-n%C3%A6rdemokrati-NORUT.pdf>

Rogers, E. M., & Dearing, W. J. (1996). *Agenda-setting*. Sage.

Schattschneider, E. E. (1960). *The semisovereign people: A realist's view of democracy in America*. Wadsworth Publishing Company.

Skilbrei, M.-L. (2019). *Kvalitative Metoder*. Bergen: Fagbokforlaget.

Tiebout, C. (1956). A pure theory of local expenditures. *Journal of political economy*, ss. 416-424.

Tjernshaugen, A., Berg, O. T., & Gisle, J. (2022, 04 21). *SNL*. Hentet 05 06, 2023 fra Høring: <https://snl.no/h%C3%B8ring>

Tjora, A. H. (2021). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Vabo, S. I., Hagen, T. P., Borge, L. E., Brandtzæg, B. A., Holmli, H., Ohm, H. M., & Hagerupsen, M. (2014). *Kriterier for god kommunestruktur*. Oslo: Regjeringen.

Valgdirektoratet. (2023, 04 26). *Valg.no*. Hentet fra Valgresultater: <https://valgresultater.no/?type=st&year=2021>

Winsvold, M. (2014). *Nærdemokratiske ordninger*. NIMR.

VEDLEGG: SAKSOVERSIKT FRA LOKALSAMFUNNSUTVALGENE

Saksoversikt Tofte Lokalsamfunnsutvalg 2021		
Søknads-Behandling	18 Søknader behandlet og godkjent kr 879 937,-	6 Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Fremad IL Historielag Tofte Vel Holmsbu vel Rødtangen fastboendeforening Blekkulf klubben Holmsbu vel Røyken og Hurum Modellflyklubb Bjørns Bruktbod Bokhandlerens Kulturforening GodtNytt	Misjon Europe Friestad Miljø AS Veteranbildagene KFUM Bærum EC play
<i>Idrett</i>	Tofte Fremad	
<i>Friluft</i>	BDHuset Voff-Hundeklubb Blekkulfklubben Hurum Hurum Turistforening Filtvedt Vel	
<i>Oppvekst</i>	Sætre og Folkestad Skolekorps	Steinerskolen FAU
Innspill		
<i>Miljø</i>	Handling mot klimaendringene Grønn mobilitet; Utarbeide kollektivtrafikk i Asker Sør Trafikksikkerhet med mer skilting og endre fartsgrenser Økt satsing for lokale samlingspunkter for å redusere utreising tiltak for å tilrettelegge for dugnad for søppelhåndtering i turismemøymed	
<i>Friluft og Idrett</i>	Økt satsing på: Arenaer og møteplasser, Friluftsliv, økt inkludering, opplyste turstier, merking av turstier, anlegg for egenaktivitet, kollektiv transport til anlegg, Standardisering av anlegg i sør og nord, utbedre sykkelveier	
<i>Oppvekst</i>	Utnytte bygg kapasitet Utvide eksisterende bhg og skoler midlertidige skolebygg Sette av tomter til fremtidige skoler og bhg Jevn fordeling av offentlig/privat	
<i>HP 2022-2025</i>	<i>Tofte samfunnshus utbedres</i> <i>avsettes investeringsmidler til full rehabilitering av samfunnshuset</i> <i>b. Innbyggertorgene og bibliotekene må bli harmonisert</i> <i>Tilbudet på bibliotekene bør være likt i hele Asker,</i> <i>ikke minst gjelder dette åpningstidene. Det må bevilges midler til drift av bibliotekene</i> <i>c. Asker sør trenger møteplasser for ungdom</i> <i>d. Bevilgningene til tilrettelegging for økt friluftsliv må økes.</i> <i>e. lysløypene i Asker sør</i> <i>også driftes og vedlikeholdes av kommunen på linje med Asker nord.</i> <i>f. Det må bevilges/organiseres økte ressurser til rydding og søppelhåndtering i sommersesongen i havnene i Asker sør.</i>	
Høringsuttalelser		
Saksforslag	Harmonisering av bibliotekene Asker med likt tilbud Dersom Asker kommunestyre vedtar forbud mot fyrverkeri i Holmsbu sentrum bes kommunen gå i dialog med lokalmiljøet og Holmsbu vel spesielt med tanke på å arrangere et felles fyrverkeri. Redusere heltidspris på kulturskole fra 5500 til 3000 per år.	

Saksoversikt Tofte Lokalsamfunnsutvalg 2022		
Søknads-Behandling	11 Søknader behandlet og godkjent kr 514 842,-	Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Wilsø bilder utendørs, fra Rødtangen fastboendeforening Asker næringsforening Tofte Vel Holmsbu Mannskor Pensjonistforbundet Søndre Hurum Misjon Europa med	
<i>Friluft</i>	Voff – Hundeklubben i søndre Hurum Hurum turistforening Tofte og Filtvet fritidsklubb	
<i>Oppvekst</i>	Filtvet Vel med inntil	
Innspill		
<i>Oppvekst</i>	Pris i kulturskole. Asker har blant landets dyreste kulturskoler. Dersom kulturskolen skal være for alle må prisen reduseres.	
<i>HP 2023-2026</i>	Innstilling – ikke utsett Tofte Samfunnshus Innstilling – forkort utsettelse brannstasjonen	
Høringsuttalelser	<p>parkeringsstrategi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tydeligere skilting av parkeringsplasser, alternative parkeringsalternativer og priser som sikrer forutsigbarhet for de som parkerer. Det er hensiktsmessig å vise til alternativ parkering (som i Holmsbu) om mulig. - Likhetsprinsipp for parkering; I Holmsbu er det foreslått endring til HØY sats med maks parkeringstid på tre timer. Det bør minimum legges til grunn samme ramme i Holmsbu som i Sætre; en time gratis og maks tre timer. Det bør være lik tidsbegrensning for alle kommunale parkeringsplasser med utgangspunkt i utfordringer om at mange parkerer over for lang tid på populære parkeringsarealer. I Holmsbu bør parkeringsavgift begrenses til pressperioder. - Det bør løpende evalueres om det er tilstrekkelige parkeringsmuligheter knyttet til populære tur- og friområder. - Stimulerer til alternativ transport. Sykkel og andre transportmidler er ikke inkludert i parkeringsstrategien. Det bør tilrettelegges bedre for trygg parkering av sykkel, sparkesykkel og andre mikromobilitet transportmidler. Asker kommune har i 2022 et mål om 6 % sykkelandel. Dette krever en større satsing. - Det bør utplasseres søppeldunker på alle parkeringsplasser for å unngå unødvendig forurensning. 	
Saksforslag	<p>Lokalsamfunnsutvalget foreslår løsninger lignende «renovasjonsigloer» som står plassert i Holmsbu i havnen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asker kommune bør redusere prisen pr elevplass med kr 2000,- og i tillegg ha som målsetting å komme ned på en pris nær landsgjennomsnittet. 2. Det bes også foretas en vurdering av å etablere et bredere kulturskoletilbud i Asker sør. 	

Saksoversikt Slemmestad Lokalsamfunnsutvalg 2021		
Søknads- Behandling	11 Søknader behandlet og godkjent kr 416 950,-	4 Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Vollen Vel Vollen Sentrumsforening Vollen Vel Frivillighetens år	Røyken Historielag EC Play Torsdagsmiddagen
<i>Friluft</i>	<i>Blekkulfsti</i> Vollen Vel <i>Gapahuk – Kirkerud Adelsgård</i> <i>Studio Stormer Vadset</i> <i>Sydskogen Vel</i> KFUM- Speiderne Vollen Dykkerklubb	KFUM- Speiderne
<i>Oppvekst</i>		
Innspill		
<i>Oppvekst</i>		
<i>Miljø</i>	<p>tanken og idéen om et «Ombrukssenter» i Asker er glimrende. Om man der, i tillegg til avlevering av ombruksgjenstander, også kan få reparert og oppgradert bruksgjenstander, så kan dette hjelpe mye på «sirkulær økonomi» og hindre dagens store «bruk-og-kast» samfunn. Vi synes dette henger mye sammen med neste strategi, som vi har «løftet frem hit</p> <ul style="list-style-type: none"> o møteplasser og kunnskapsdeling være av typen «El-båtsamling», som skal arrangeres i Vollen i år. Flere slike. o kommunen må se nærmere på utfordringene med kildesortering for næringslivet; ved restauranter, kafeteriaer etc. o Siden «mat» er topp utslippskilde i kommunen blir det viktig å gå videre på tilrettelegging for mer lokal og kortreist mat, samt transport til og fra, f.eks. kommunen og næringslivet som storforbrukere; Hvor el framkomstmidler (el-sykler m/ lasteplan etc.) kan bidra til reduserte utslipp. Neste strategipunkt henger også sammen med dette, mener vi: o el-transportmidler, mener vi at kommunen må se nærmere på muligheter for en omprioritering fra noen relevante / mulige kollektivfelt til gang- og sykkelveier. Dvs. kollektivfelt som evt. vil «stoppe i ingenting», og er mindre prioriterte. Slik at til og med el-sykler med lasteplan ol. kan benytte gang- og sykkelveier for kortere avstander. o Gang- og sykkelveier bør enkelte steder komme foran utbygging av eldre bilvei. o Det bør satses på «bysykler» til leie, på samme måte som man leier sparkesykler. Men, at leien foregår inntil sykkelen er satt på samlingsstedene som kan være; hurtigbåtkaiene i Vollen og Slemmestad, på Nærnes og i Heggedal sentrum. Selvfølgelig bør dette samordnes med andre lokasjoner i Asker, som Asker sentrum, samt andre steder som man har sykkelavstand imellom. Det må være mange nok slike. Dette kan gi stor effekt på lokal transport. Viser til satsingen som Bærum kommune gjør på dette området. 6/9 o Slik sett kommer de to neste strategiene også under disse punktene. Vi må flytte mye mer av mobiliteten over til godt utbygde gang- og sykkelveier o viktige strategier å operasjonalisere i hele kommune, og ikke minst rundt, til og fra, Slemmestads nye «Kystby». Dette mangler mellom Nærnes og Slemmestad (Mobergtoppen), mellom Vollen og Heggedal, samt Bødalen – Fossum (mot Heggedal). 	
<i>Samferdsel</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vedtatte trafiksikkerhetstiltak gjort i Røyken kommune i 2019, som ikke dekkes innenfor avsatte midler, vurderes og prioriteres i sammenheng med øvrige trafiksikkerhetstiltak i nye Asker. 2. Fortau langs Nyveien søkes gjennomført så snart mulig innenfor en ramme av 34,5 mill. kroner. 3. Avsatt bevilgning på 19,778 mill. kroner disponeres til gjennomføring av prosjektet. Restbehovet på 14,7 mill. kroner søkes innarbeidet ved rullering av handlingsprogrammet. <p>Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ber om at allerede eksisterende infrastruktur som vann og kloakk i Nyveien tas med i planleggingen av fortau langs denne veien</p>	
<i>HP 2023-2026</i>		

Høringsuttalelser	Offentlig ettersyn – Detaljregulering for Slemmestadveien fv 165 – Boligveien til Almedalen Høringsinnspill fra Lokalsamfunnsutvalget på Slemmestad Vi er positive til at det gjøres noe med dette veistykket for at trafikken skal flyte bedre når det blir stor økning av boliger i området. Derfor har vi stor tro på rundkjøringer ved Vaterlandsveien, Rustadveien og Slemmestadveien samt ved Eternitveien, Almedalen til Slemmestadveien. Vi vil at denne planen skal gjennomgås på nytt og at ambisjonen for bygging av en 1 kilometers vei legges litt lavere.
Saksforslag	Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ønsker å opprettholde tidligere fartsbegrensning på 15 knop for maskindrevne fartøyer som ferdes mellom øyer og langs land innenfor Asker kommunes grenser, helst senke denne til 10 knop Senke avgiftene på kulturskole

Saksoversikt Slemmestad Lokalsamfunnsutvalg 2022		
Søknads-Behandling	18 Søknader behandlet og godkjent kr 479 432,-	4 Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Nærnes Grendehus Vollen Vel Destinasjon Vollen Zekken barne- og ungdomsteater Slemmestad sjakkklubb Vollen Vel Kirkerud Andelsgård	Nærnes Grendehus tilskudd til Bringebærfestivalen
<i>Friluft</i>	Asker idrettsråd Vollen nærmiljøsentral Vollen Dykkeklubb Bødalen idrettsforening	Bødalen IF
<i>Oppvekst</i>	Nedre Bjerkås Vel Vollen Nærmiljøsentral og elevrådet ved Slemmestad ungdomsskole til Ungdommens hus og D+D kveld Vollen Nærmiljøsentral og elevrådet på Slemmestad ungdomsskole Vollen nærmiljøsentral til tirsdagsklubb for 5. – 7. klassinger i Vollen.	FAU-foreningen ved Frydenlund skole
Innspill		
<i>HP 2023-2026</i>	Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ser konsekvensene av at turnhallen i sør utsettes som særdeles uheldig, da en stor gruppe barn- og unge vil stå uten tilholdssted og tilbud fordi turnhallen som nå benyttes kun er midlertidig	

Saksoversikt Heggedal Lokalsamfunnsutvalg 2021		
Søknads-Behandling	7 Søknader behandlet og godkjent kr 634 350,-	4 Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Heggedal Historielag Heggedal Nærmiljøsentral Tøff-Tøff Modelljernbaneklubb	EC Play Heggedal Seniorlag
<i>Friluft</i>	Blekkulfklubben GUI SK	Heggedalsmarka huseierforening
<i>Oppvekst</i>	<i>Heggedal FAU 17.Mai</i>	Heggedal FAU
Innspill		
<i>Oppvekst</i>	<p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg støtter kommunedirektørens forslag til vedtak, men med følgende forutsetninger som bes belyst i høringsnotatet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Endring av Heggedal, Sydsbogen, Midtbygda og Slemmestad skolekretser sendes på høring som foreslått. 2. Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter at endret kretsgrense også gjelder tilhørighet til ungdomsskolene i ny skolekrets. Dette vil bety at f.eks barn i Hallenskog vil få Hovedgården ungdomsskole som ny nærskole. 3. Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter at endringen ikke medfører splittelse av søskenflokk på barneskolenivået. Har man til eksempel søsken på Midtbygda skole, bør også mindreårig søsken få rett til plass på samme skole og tilsvarende i andre skolekretser. 4. Barn skal ha rett på Trygge skoleveier. Trafikksikkerhetssituasjonen i Heggedal langs både Heggedalsveien og andre samlevei og kryssinger er utfordrende og farlig. Kryssingen av Røykenveien er farlig, og fylkeskommunen prioriterer dessverre bilen fremfor barns sikkerhet. Asker kommune bes i større grad belyse i høringsnotatet tiltak for å sikre 40 sone i Heggedal langs hele Heggedalsveien og iverksette tiltak for opphøyde gangfelt / trafikklys langs skoleveien. Kommunen må kartlegge og sikre alle farlige krysningspunkter. Asker kommune må stille krav til Viken fylkeskommune slik at Røykenveien får 40 sone der ungene krysser Røykenveien. Dagens løsning i Gjellumkrysset er uholdbar trafikksikkerhetsmessig for skolebarn. Vi ber kommunen vurdere alternative løsninger. 5. Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter at Asker kommune definerer tydelig at skoleveier som Plankedalsveien og Hallenåsen er «farlig skolevei». Disse veiene er bratte, farlige og har ikke verken veilys eller fortau. Der er forbundet med livsfare for barn å ferdes langs disse veiene til fots. Kommunen kan ufarliggjøre veiene ved å opparbeide fortau, fartsdempere, tilstrekkelig 6/12 veilys og sørge for bedre skilting av 30 sone. Langs kommunal vei er dette kommunens ansvar som veiører. 6. Ruter og Viken fylkeskommune fatter individuelle vedtak om barns rett til skoleskyss. Erfaringen med Ruters saksbehandling er dessverre blandet. Vi forventer at kommunen besørger skoleskyss der hvor skoleveien er farlig for barna. 7. Heggedal barneskole er kun en 3 parallell barneskole og må utredes for mulig utvidet kapasitet. Vi ber om iverksettelse av alternative løsninger, samtidig som kommunen må sette av tomt til fremtid barneskole i 2035 8. Hovedgården ungdomsskole har også behov for oppgradering og utvidelse av skolekapasitet. Dette må utredes så snart som mulig. 	
<i>Miljø</i>	<p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg avgir følgende innspill til utkast høringsdokument Temaplan mot Klimaendringene. Utkast til temaplan mot Klimaendringene har høy faglig kvalitet og gir en god strategisk plan for arbeidet de neste 12 år. Innsatsområdene er omfattende og godt dokumentert i konkrete strategiske mål fra 1 til 29 i dokumentet. Skal vi nå planens strategiske mål må vi søke å konkretisere strategiske mål ytterligere. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber også kommunen</p>	

	<p>forenkle språk og illustrasjoner i temaplanen for å få frem budskapet på en mer forståelig måte. Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil legge opp til en workshop på Heggedal innbyggertorg når klimaplan er ferdig plan og er sendt ut på 1. gangs høring senere i 2021. Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil i det følgende kommentere innsatsområdene og gi innspill/forslag på følgende mål som vi mener er strategisk viktig. Samtidig kan våre innspill til planen være tidlige innspill til selve handlingsprogram 2022. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ønsker å engasjere innbyggere i Heggedal slik at mål i klimaplanen lettere kan nås i samskapning med kommunen.</p> <p>1) Heggedal ønsker sammenhengende gang og sykkelvei fra Spikkestad – Heggedal, og fra Heggedal til Asker innen planperioden og snarest mulig. På denne måten kan mål om økt sykkelandel økes til 10% - mer enn målsatt 8% 2) Vi ønsker matebuss løsning i Heggedal. Gjerne en selvkjørende matebuss fra Rødsåsen via Heggedal Stasjon og Heggedal Sentrum til Gjellum. Et slikt «rullende fortau» - stig av og på vil fjerne lokalt transportbehov med bil. 3) Bysykkelordning og El-sparkesykler der man kan leie sykkel og sparkesykkel for transport som alternativ til bil bør vurderes i Heggedal. 4) Vi ønsker snarest 40 sone og opphøyde gangfelt på Røykenveien slik at det blir mer sikkert å krysse veien, men samtidig bør gange og sykkel ha fortrinn fremfor bil. Bilen og tungtrafikk må få mindre prioritert til fordel for myke trafikanter. Røykenveien må prioriteres lagt i tunnel under bakken forbi Heggedal slik at gjennomgangstrafikk fjernes fra boligstrøk og tettstedet vårt</p>
Friluftsliv	<p>Helhetlig stedsutvikling Når kommunen skal opparbeide universelt utformede møteplasser og rundløyper er det viktig at man også ivaretar hensynet til personer med nedsatt funksjonsdyktighet, herunder også mennesker med kognitiv svikt. Når det gjelder behovstilpasset anleggsprioritering vil utvalget minne om at også eldre brukere har behov for tilgang til og bruk av tilrettelagte arealer.</p> <p>Lokalsamfunnsutvalget minner om viktigheten av at anleggene er flerbruksanlegg og kan brukes av mange grupper til flere formål, en helhetlig planlegging for alle grupper i samme område.</p>
Vann og Vannmiljø	<p>a. Temaplan Vann og Vannmiljø på høring er en god strategisk plan, og planen vil være et godt verktøy for videre planarbeid innen kommunens tjenesteområder for vann, avløp, overvann og vannmiljø.</p> <p>b. Heggedal lokalsamfunnsutvalget anbefaler at kommunen øker takten i årlig fornyelse og modernisering av vann og avløpsnettet i kommunen.</p> <p>c. Heggedal lokalsamfunnsutvalg anbefaler at kommunen legger seg på planens ambisjonsnivå 2, det vil si at 1,4-1,6% av ledningsnettet for vann- og avløp fornyes årlig.</p> <p>d. Heggedal lokalsamfunnsutvalg er sterkt bekymret for forsyningssikkerheten for drikkevann og slukkevann til Heggedal og omegn. Heggedal har vannforsyning fra en hovedledning i Gjellumvannet. Det finnes ikke en tilstrekkelig reservevannforsyning til Heggedal ved ledningsbrudd. Heggedal lokalsamfunnsutvalg anbefaler at kommunen prioriterer å planlegge en ny hovedvannledning mellom Heggedal og Røyken (via Hallenskog) for å sikre en sikker reservevannforsyning fra Glitre. En slik vannledning vil også sikre reservevann til Røyken Sentrum, Kleiver og Hallenskog.</p> <p>e. Ved bortfall av drikkevann/slokkevann grunnet ledningsbrudd/strømutfall i Heggedal bør det være et større høydebasseng for vann i Heggedalsområdet som sikrer drikkevann/slukkevann i minimum 2 timer. Et slikt høydebasseng kan til eksempel plasseres i høyden i området Blåfjell – Trollkleiva – Underlandsåsen og dermed sikre vannforsyning til både Røyken, Hallenskog og Heggedal forutsatt sammenkobling av vann mellom Heggedal og Røyken.</p> <p>f. Vi anbefaler at kommunen prioriterer flomsikring i Heggedal ved å planlegge en avlastende flomtunnel fra elva Hegga gjennom Åmotåsen/Rødsåsen til Grodalselva. Klimaendringene medfører mer nedbør og økt sannsynlighet for styrtregn. Arealene langs Hegga – Kistefoss - Heggedal er svært flomutsatt. I flg. NVE har nedbøren i Norge har økt med ca. 18 % siden 1900. NVE forventer ytterligere økt årsnedbør i Norge på ca. 8% med middels utslipp og ca. 18% med høye utslipp frem til 2100 med</p>

	episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til langt mer overvann og hyppig flomtopper i Heggedal
HP 2022-2025	<p>1. Heggedal lokalsamfunnsutvalg er positiv til kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2022–2025. Forslaget har en innretning som særlig styrker tjenester til barn og unge. Avlastningstjenester for barn og unge, og særlig satsting på psykisk helse for barn og ungdom er et viktig område å prioritere.</p> <p>2. Lokalsamfunnsutvalget har følgende innstilling og anbefalinger for konkrete tiltak i handlingsprogrammet for Heggedal:</p> <p>a. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber kommunen vurdere skolekapasitet og utrede mulige tiltak for å løse kapasitetsproblemer og utfordringer ved Heggedal Barneskole og Hovedgården Ungdomskole. Ved utbygging i Heggedal bes kommunen vurdere rekkefølgebestemmelser.</p> <p>b. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber kommunen innlede en prosess for overtakelse av Heggedalsveien fra Gjellum til Skjellestad fra Viken Fylkeskommune. Prosessen må inn i handlingsprogrammet og driftskonsekvenser må inn i budsjettet.</p> <p>c. Kommunen bes sette av midler til trafiksikkerhetstiltak i Heggedal. Det må sikres midler til å etablere opphøyde gangfelt og flere fartsdempere i planperioden.</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter da at Heggedalsveien blir kommunal</p> <p>d. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber Asker kommune iverksette en prosess der staten bes overta Røykenveien fra fylkesvei til riksvei. Viken fylkeskommune bes samarbeide for slik overføring til Riksvei. e. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber Asker kommune støtte tiltak for bedre ungdomstilbud i Heggedal. I den anledning ber vi kommunen støtte et tiltak for etablering av «skatebowl» på toppen av sykkelparken i Heggedal, i henhold til søknad fra Nærmiljøsentralen. En «skatebowl» var opprinnelig planlagt ved Heggedal Torg. Tiltaket ble i sin tid tatt ut av planen pga. støyproblematikk i sentrum. Intensjon var at «skatebowl» skulle etableres et annet sted. Heggedal lokalsamfunnsutvalg påpeker at ungdom i Heggedal mangler gode tilbud for aktivitet på fritid.</p> <p>f. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber om at bibliotektjenesten i Heggedal styrkes med ekstra driftsmidler slik at biblioteket kan holdes åpent på lørdager, med mulighet for cafedrift i Innbyggertorget. Dette vil styrke tilbudet til befolkningen og Heggedal Sentrum blir langt mer attraktivt i helgene</p> <p>g. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber kommunen søke om etablering av et vinmonopolutsalg i Heggedal for å styrke lokalt handelstilbud. Vi vet at et lokalt vinmonopolutsalg vil styrke lokal handel og dermed Heggedalsutviklingen.</p>
Høringsuttalelser	
Saksforslag	<p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder administrasjonen i Asker kommune om å prioritere at Øvre Hallensskog vel får kommunal bistand til å islegge lekeplass</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber om å få sak 5 og 6 fra formannskapetets møte 12.01.2021 til gjennomgang i møte under 1. halvår 2021. Vi ønsker om mulig å bidra i arbeidsgrupper for å drøfte alternative tiltak for fremkommelighet vei og buss.</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg er kjent med at Asker kommune har besluttet å avslutte finansieringen av trafikkvakter på Røykenveien, altså bruke av Gammel nok prosjektet. Utvalget har nå registrert at denne meldingen har vakt betydelig negativ oppmerksomhet og bekymring i Heggedal. Bekymringen knytter seg til frykten for at særlig skolebarnas trafiksikkerhet nå reduseres. Krysset er svært utsatt for irregulær gjennomkjøring hvor lysreguleringen neglisjeres. Trafikkvaktene oppleves som en trygghetsfaktor. Lokalsamfunnsutvalget ber kommunen om å revurdere saken og omgjøre beslutningen om ikke lenger å finansiere trafikkvaktene.</p> <p>Harmonisering av Asker Bibliotekene</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg oversender med dette brev til utvalget mottatt fra Veilaget Plankedalsveien 91 - 101 i Hallensskog til videre behandling og besvarelse fra</p>

	<p>asker kommune. Utvalget ber kommunen utrede forholdene som veilaget påpeker er krevende, og vi ber om sak til utvalget mht forholdene i Plankedalsveien.</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder administrasjonen i Asker kommune om å utrede muligheten for å søke Viken Fylkeskommune om kommunal overtakelse av del av Fylkesvei 1439 i Heggedal. Strekningen Heggedalsveien fra Gjellumkrysset, gjennom Heggedal Sentrum og til Skjellestad ved utkjøringen fra gamle Heggedalsvei bør bli kommunal vei.</p>
--	---

Saksoversikt Heggedal Lokalsamfunnsutvalg 2022		
Søknads-Behandling	13 Søknader behandlet og godkjent kr 529 238,-	1 Søknader avslått
<i>Kultur</i>	Heggedal Nærmiljøsentral Heggedal Nærmiljøsentral Heggedal og omegn historielag GUI SK Heggedal og omegn historielag	
<i>Friluft</i>	GUI SK Friidrett GUI SK	GUI SK
<i>Oppvekst</i>	Heggedal nærmiljøsentral FAU Heggedal skole FAU Heggedal skoles 17. mai arrangement 2022 Hang Out Heggedal Solberg skole FAU Kaliber Ungdomsklubb	
Innspill		
<i>Kultur</i>	Vi vil på det sterkeste understreke behovet og ønsket om at Heggedal fortsatt får tilstrekkelig oppmerksomhet og rammebetingelser for å kunne bevare og videreutvikle et rikt kulturliv. Det gjør seg i dag gjeldende en tendens til at kunstnermiljøet i Heggedal forvitrer. Utvalget ber om at det satses/legges til rette for at vårt område fortsatt har et godt lokalt kunst- og kulturliv. Utvalget vil ellers særlig peke på at Heggedal innbyggertorg bør vie større oppmerksomhet til kulturtilbud rettet mot yngre generasjoner. Det er mye ungdom her som ønsker seg konserter og kulturarrangementer som faller i de unges smak. Innbyggertorget har stort potensiale som samlingspunkt i Heggedal, og burde benyttes i større grad. Dagens åpningstider gjør det lite tilgjengelig for uorganisert kultur-aktivitet, og mulighet for drop-inn bruk av lokalene på ettermiddag/kveld. Brukervennligheten for tilgang til lokalene krever en del planlegging og oppleves for noen som for omfattende til at det ønskes å brukes. For optimal utnyttelse foreslås lengre bemannet åpningstid, hele uka. Det dreier seg om kompetente medarbeidere, samt at det legges til rette for at frivillige får enkel tilgang til opplæring. Hus og utstyr må være lett å bruke.	
<i>Oppvekst</i>	<p>1. Heggedal, Sydsbogen, Midtbygda og Slemmestad skolekretser endres. Elevene i områdene Hallenskog, Rødsåsen, Stokkerskogen og innerste del av Gamle Rustand vei vil få Heggedal skole som sin nærskole. Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil legge til følgende:</p> <p>2. Det er i dag plass til ca 500 elever på Heggedal skole. Dette selv etter ombyggingen av den gamle skolestua. Utformingen av lokalene der er ikke egnet som undervisningsrom, men kan brukes til SFO-aktiviteter. Så dagens kapasitetsgrunnlag på Heggedal skole må nedjusteres. Det vil kreves utbedring av lokalene for å benytte disse som undervisningslokaler</p>	

	<p>3. Barn skal ha rett på Trygge skoleveier. Trafikksikkerhetssituasjonen i Heggedal langs både Heggedalsveien og andre samleveier og kryssinger er utfordrende og farlig. Kryssingen av Røykenveien er farlig, og fylkeskommunen prioriterer dessverre bilen fremfor barns sikkerhet. Asker kommune bes arbeide for å sikre 40 sone i Heggedal langs hele Heggedalsveien og iverksette tiltak for opphøyde 2/3 gangfelt / trafikklys langs skoleveien. Kommunen må kartlegge og sikre alle farlige krysningspunkter. Asker kommune må stille krav til Viken fylkeskommune slik at Røykenveien får 40 sone der ungene krysser Røykenveien. Dagens løsning i Gjellumkrysset er uholdbar trafikksikkerhetsmessig for skolebarn. Vi ber kommunen vurdere alternative løsninger.</p> <p>4. Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter at endringen ikke medfører splittelse av søskenflokk på barneskolenivået. Har man til eksempel søsken på Midtbygda skole, bør også mindreårig søsken få rett til plass på samme skole og tilsvarende i andre skolekretser.</p> <p>5. Heggedal lokalsamfunnsutvalg forutsetter at endret kretsgrense også gjelder tilhørighet til ungdomsskolene i ny skolekrets. Dette vil bety at f.eks barn i Hallensskog vil få Hovedgården ungdomsskole som ny nærskole.</p> <p>6. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ønsker å utfordre kommunen til nytenkning og samskaping med det planlagte nærsenteret på Gjellum og øvrige lokale aktører. Et eksempel kan være at man i forbindelse med utbygging av Gjellum nærsenter benytter lokaler til undervisning for mellomtrinnet i en del av med overgang over Røykenveien, økt skolekapasitet, og utnyttelse av det flotte anlegget på Gjellum idrettspark i forbindelse med kroppsøving.</p>
HP 2023-2026	Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber om en konsekvensutredning av økt trafikk på Heggedalsveien som følge av sykehjemmet.
Kommuneplan 22-24	<p>1 Forslaget til kommuneplan for Asker 2022-2034 – arealdelen, med planbeskrivelse, arealplankart, bestemmelser og boligkart, med vedlegg, datert 20.01.2022, revidert Asker formannskap 08.02.2022 er svært omfattende og ikke tilstrekkelig pedagogisk presentert for utvalget eller den jevne medborger i Heggedal. Det er svært krevende for lokalsamfunnsutvalget og våre medborgere å sette seg inn i dokumentene. Kommunen kan med fordel engasjere en kommunikasjonsrådgiver og ved senere planarbeid utarbeide en mer overordnet presentasjon tilpasset den vanlige innbygger.</p> <p>2. Kommunen kan ved neste revisjon av kommuneplanen med fordel trekke inn lokalsamfunnsutvalget litt tidligere i planprosessen slik at utvalget i enda sterkere grad kan involveres og jobbe lokalt med arealplanens betydning for Heggedals innbyggere og lag/foreninger. En slik samhandlingsmodell vil styrke nærdemokratiet og skape større samskaping og rom for innspill i høringsprosessen fra lokalsamfunnet.</p> <p>3. Lokalsamfunnsutvalget er bekymret for omfanget av nye boliger i boligprogrammet i Asker Sør, i Heggedal og Dikemark. Boligprogrammet er etter vårt syn for omfattende i forhold til en allerede sprenget Røykenvei. Det er til tider stillestående kø på Røykenveien i rushtid morgen og ettermiddag. En mulig avlastning ved bygging av ny E134 fra Dagslett til E-18 i Lier er tidligst ferdig i 2030 dersom veiparsellen blir prioritert i NTP (National transportplan).</p> <p>4. Det planlegges til sammen 800 boliger i Heggedal Sentrum og Heggedal Vest. Vi antar at denne utbyggingen vil gi 2000 nye innbyggere i Heggedal i planperioden. Utbyggingen er isolert sett positiv for Heggedal som tettsted og handelsted, men det kan ikke bygges mer før infrastruktur og trafikksikkerhet er på plass. Kommunen har heller ikke planlagt for tilstrekkelig skolekapasitet.</p> <p>5. Det er dessverre ikke satt av tomt til ny barneskole. Heggedal Barneskole vil bli sprenget i planperioden grunnet mange nye boliger og endringer i kretsen. Vi anbefaler sterkt at kommunen setter av tomt til barneskole sør – sørøst ved Hovedgården Ungdomsskole slik at ungdomsskolen kan utvides til en 1-10 skole i siste halvdel av planperioden.</p> <p>6. Det er positivt at det settes av areal til sykehjem – eldreomsorg i Kloppedal. Vi trenger et sykehjem i Heggedal.</p>

	<p>7. Kommunen må i samarbeid med fylkeskommunen og Lier kommune sørge for fortgang i utbyggingen av ny E134 fra Dagslett til E-18 i Lier. Samtidig må det innføres trafikkreduserende tiltak på Røykenveien og Slemmestadveien i Rushtid morgen/ettermiddag ved innføring av bompenger for å hindre trafikkvekst på lokalveiene. Bompenger må ses i sammenheng med en byvekstavtale der det planlegges miljøgate på Røykenveien gjennom Heggedal og 40 sone.</p> <p>8. Heggedalsveien fra Gjellum til Heggedal Vest må overtas som kommunal vei.</p> <p>9. Nye mobilitetsløsninger kommer etter 2030. Selvkjørende biler og matebusser vil redusere biltrafikk og parkeringsbehov ved kollektivknutepunkt. Areal i Hallenskog og andre områder lenger unna Heggedal Stasjon kan da bli attraktive boligområder for ny bebyggelse og fortetting. Heggedal trenger matebusser, og kan med fordel teste ut nye mobilitetsløsninger i samarbeid med Ruter. Samtidig må det innføres trafikkreduserende tiltak på Røykenveien og Slemmestadveien i Rushtid morgen/ettermiddag ved innføring av bompenger for å hindre trafikkvekst på lokalveiene.</p> <p>9. Nye mobilitetsløsninger kommer etter 2030. Selvkjørende biler og matebusser vil redusere biltrafikk og parkeringsbehov ved kollektivknutepunkt. Areal i Hallenskog og andre områder lenger unna Heggedal Stasjon kan da bli attraktive boligområder for ny bebyggelse og fortetting. Heggedal trenger matebusser, og kan med fordel teste ut nye mobilitetsløsninger i samarbeid med Ruter. 11/17 12/17 10. Det må gjennomføres trafiksikkerhetstiltak i Heggedal med lysregulering og opphøyde gangfelt. Skoleveiene i Heggedal anses som svært farlige for barn og eldre. Liv Hege Løken fremmet slikt forslag:</p> <p>11. I Hallenskog er for store områder tilbakeført til LNF. Dette er i strid med samfunnskontrakten mellom Røyken kommune og Øvre Hallenskog Vel/ AL Hallenskog Vann og Avløpslag fra 1995 og stadfestet av teknisk komiteen i år 2000. Hytter som i Hallenskog er regulert til bolig eller arealformål bolig skal fortsatt være avsatt til boligformål. Kommunen kan eventuelt gitt byggestopp velge arealformål fremtid bolig (lysegult i plankart). Asker kommune kan ikke uten videre ensidig endre arealformål uten å endre samfunnskontrakten og dermed kan det åpnes for at Asker kommer i økonomisk ansvar. Dokumentasjon på samfunnskontrakten vil bli oversendt kommunen fra Øvre Hallenskog Vel.</p> <p>12. Det har kommet inn flere positive kommentarer fra Heggedals innbyggere på Asker kommunes tilbakeføring av HE14 (Skogheim-området) til LNF- område</p> <p>13. Heggedal Lokalsamfunnsutvalg har mottatt mange negative tilbakemeldinger på bebyggelse i HV2, og plan for 30 boenheter ifølge Boligbyggeprogrammet. Det er pålagt et visst antall parkeringsplasser per boenhet som vil gi vesentlig økt trafikk ut i den allerede hardt belastede Heggedalsveien samt, økt kryssing av gang og sykkelveien langs Heggedalsveien. Basert på tilbakemeldinger fra lokalbefolkningen anbefaler Heggedal LSU at HV2 tilbakeføres til LNF. Dette basert på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafiksikkerhet og de trafikale utfordringene vi har i Heggedal • Områdets helsefremmende verdi som lavterskel inngangsport til marka uten å måtte kjøre bil. Dørstokk mila blir høyere med større avstand til marka • Det er viktig at barn i en stadig mer digitalisert verden har naturen tett innpå seg for lettere å kunne få lokale naturopplevelser • Områdets verdi som lett tilgjengelig hundelufteplass for barn og unge og de som ikke er så spreke til beins • Vi trenger ikke nedbygging av ende en 'hundremeterskog'
Høringsuttalelser	<p>5/22 Høring - KDP E134 Dagslett - E-18, 1. gangsbehandling</p> <p>1. Heggedal lokalsamfunnsutvalg støtter planløsning Alternativ 1 Vikar fra Dagslett til E18.</p> <p>2. Det er viktig at byggestart kommer som planlagt i Nasjonal Transportplan, med ferdigstillelse i løpet av 2028.</p> <p>3. Lokalsamfunnsutvalget støtter kun Vikar som det eneste alternativet. Dette skyldes både hensyn til miljø og dyrka mark i Lier, men også fordi denne traseen vil være den mest attraktive traseen for bilpendlere og transport retning Oslo.</p>

	<p>4. Det anbefales at det snarest også fra Ruter/Brakar utredes en forbedret kollektivløsning (buss) fra Asker Syd via Røyken/Spikkestad til Drammen via Lier stasjon. Heggedal lokalsamfunnsutvalg antar at mange togpendlere i Spikkestadområdet vil foretrekke buss til Lier stasjon og deretter ta tog til Oslo. Lier stasjon må tilpasses nye E 134 og matebusser.</p> <p>5. Heggedal lokalsamfunnsutvalg ber Asker kommune i samarbeid med fylkeskommunen og Statens vegvesen å arbeide videre med trafikkanalysen og trafikale konsekvenser for både Slemmestadveien og Røykenveien. Det inkluderer å vurdere ulike tiltak slik at gjennomgangstrafikken, og da spesielt tungtrafikken fra E134/Midtbygda til Asker sentrum/Holmen overføres til E134.</p> <p>6. Det bør spesielt vurderes bompenger ved påkjøring på Røykenveien syd og Slemmestadveien i syd. Bilister og særlig tungtrafikk fra E134 skal ikke ha en økonomisk gevinst av å velge Røykenveien eller Slemmestadveien.</p> <p>7. Asker kommune bør være pådriver for å utrede etablering av miljøgate gjennom Heggedal og Gullhella med 40 sone, og gjerne om det er mulig å få lagt deler av Røykenveien i tunell under dagens Røykenvei forbi Heggedal. En bompengordning/veiprisning må sikres øremerket utbedring av Røykenveien i form av miljøgate og 40 sone gjennom tettstedene, samt medfinansiering av kollektivtrafikk.</p> <p>Lokalsamfunnsutvalget har følgende innspill til handlingsprogram 2023-2026:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalsamfunnsutvalget ber om en ny sak på handlingsprogrammet med eventuelt forslag til revidering i februar/mars 2023 når foreløpig årsresultat for Asker kommune foreligger, og konsekvensene av vedtatt statsbudsjett er vurdert. Dette også da det er behov for ytterligere kunnskap om konsekvenser av de utsettelse, omstillinger og prioriteringer som gjøres i tilleggsinnstillingen til HP 2023-2026 med fokus på evt. endringer som påvirker Heggedal lokalsamfunnsutvalg.
Saksforslag	<p>Grusing i halv bredde på gang- og sykkelveier For mange er spark et godt, og morsomt, framkomstmiddel på vinteren. Det stoppes ofte av strøing. Det foreslås derfor at det bare gruses i halv bredde, slik at folk kan gå og sykle trygt når det er glatt, og at spark kan brukes på den andre halvparten. (Dette gjennomføres med hell i andre kommuner).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matebusser fra/til Rødsåsen og Hallenskog til togavganger morgen og ettermiddag • Matebusser fra/til Rødsåsen og Hallenskog til Heggedal skole ved skolestart og ved skole/SFO-slutt • Midt på dagen, for eks mellom kl 09 og 14, kan disse minibussene fungere som lokaltransport á la «Hent meg» (Rogaland) eller «Rosa busser» (Nordre Aker) <p>Åmotveien og Rødsåsen bør vurderes som forkjøringsvei.</p> <p>Sykehjem i Heggedal Det er avsatt tomt i Heggedal (g.nr 79, br.nr 1) til nytt sykehjem. Asker kommune har underdekning av sykehjemsplasser. Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil anmode om at arbeidet med realisering av dette prioriteres.</p> <p>Heggedal lokalsamfunnsutvalg anmoder kommunen om å utvide bevilgning til å inkludere naturisbanene på Dikemark og Heggedal. Her ligger forholdene til rette for aktivitet på is for alle aldre. Du har mulighet til å være aktiv i nærmiljøet uten å benytte deg av bilen. Dette har stor relevans i henhold til de tre bærekrafts målene. Heggedal lokalsamfunnsutvalg påpeker at Asker og Bærum interkommunale brannvesen er en mulig ressurs for lokal islegging</p>